Grégoire Delacourt
Lista dorințelor mele
Spandugino

Grégoire Delacourt

Lista dorințelor mele

Traducere din limba franceză de
Ana Antonescu

SPANDUGINO
2013

La liste de mes envies
Copyright©2012 by Grégoire Delacourt
Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparțin Editurii Spandugino

Această carte, publicată în cadrul Programului de sprijin pentru publicare Nicolae Iorga, a beneficiat de suportul Institutului francez din România.

Redactor: Monica Got
Tehnoredactor: Adina Oprescu
Coperta: Cristina Paiu

Editura *Spandugino*
Strada Docenților nr. 18, Sector 1, București, România
Tel./Fax. 0040 21 3190645
E-mail: *office@edituraspandugino.ro*
web: *www.edituraspandugino.ro*

ISBN ePUB: 978-606-8401-355
ISBN Print: 978-606-8401-331

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată de elefant.ro

Pentru fata de pe maşină;
da, ea era acolo.

„Toate suferințele sunt permise,
toate suferințele sunt recomandate;
nu trebuie decât să mergi,
nu trebuie decât să iubești.”

Le Futur intérieur (Viitorul dinăuntru),
Françoise Leroy

LISTA DORINȚELOR MELE

Ne mințim mereu.

Eu, de pildă, știu bine că nu-s frumoasă. N-am acei ochi albaștri în care le place bărbaților să se oglindească, în care își doresc să se scufunde, iar tu să sari și să-i salvezi. N-am siluetă de manechin; sunt o femeie cărnoasă, durdulie chiar. Genul acela care ocupă un scaun și jumătate. Am un trup pe care un bărbat de talie mijlocie nu-l poate cuprinde în brațe. Nu am grația acelor femei cărora li se șoptesc fraze lungi, presărate cu suspine în loc de semne de punctuație; nu, chiar deloc. Pentru mine e mai degrabă fraza scurtă. Exprimarea directă. Măduva dorinței, fără șorici; fără comoditatea stratului de grăsime.

Știu bine toate astea.

Și totuși, până se întoarce Jo acasă, mi se întâmplă să urc în camera noastră și să mă proțăpesc în fața oglinzii de la șifonier – trebuie să-i amintesc să-l fixeze în perete înainte ca într-una din zile să mă facă una cu pământul tocmai în timpul unei asemenea *contemplații.*

Atunci închid ochii și mă dezbrac încetișor, așa cum nimeni nu m-a dezbrăcat vreodată. De fiecare dată mi-e puțin frig; mă-nfior. Din clipa în care rămân complet goală, aștept nițel înainte să deschid ochii. Savurez. Hoinăresc. Visez. Prin fața ochilor mi se perindă trupurile impresionant de languroase din albumele de artă răspândite prin casă; urmează trupurile lipsite de pudoare din reviste.

Apoi îmi ridic ușor pleoapele, cu încetinitorul parcă.

Îmi privesc trupul, ochii negri, sânii mici, colăceii de grăsime, pădurea întunecată de păr de sub pântece și mă socot frumoasă; și vă jur că, în clipa aceea, sunt frumoasă, chiar foarte frumoasă.

Iar această frumusețe mă face să mă simt nespus de fericită. Nemaipomenit de puternică.

Ea mă face să dau uitării lucrurile rele. Merceria niţel cam plicticoasă. Pe Danièle şi Françoise – gemenele care ţin salonul Coiff'Esthétique de lângă mercerie –, cu vorbăria şi jucatul lor la loto. Ea, frumuseţea asta, mă face să dau uitării lucrurile care nu se schimbă niciodată. Cum ar fi: o viaţă în care nu se întâmplă nimic. Cum ar fi: oraşul ăsta îngrozitor, fără aeroport; oraşul ăsta cenuşiu, din care nu poţi scăpa şi unde nimeni nu soseşte vreodată, niciun hoţ de inimi, niciun cavaler înveşmântat în alb călare pe al său cal alb.

Arras. 42 000 de locuitori, 4 hipermarketuri, 11 supermarketuri, 4 fast-fooduri, câteva străduţe medievale, o plăcuţă pe rue du Miroir-de-Venise care îi informează pe trecători că aici s-a născut Eugène-François Vidocq pe 24 iulie 1775. Şi, în plus, merceria mea.

Goală, atât de frumoasă în faţa oglinzii, îmi pare că ar fi de ajuns să-mi întind braţele pentru a-mi lua zborul, uşoară ca un fulg, plină de graţie. Pentru ca trupul meu să se alăture celor din albumele de artă care se aflau răspândite peste tot prin casa unde am copilărit. Trupul meu ar fi atunci, fără nicio îndoială, la fel de frumos ca ele.

Dar nu îndrăznesc niciodată.

Zgomotul făcut de Jo la parter mă ia mereu prin surprindere. Îmi sfâşie vălul visului. Mă îmbrac în mare grabă. Strălucirea pielii îmi e adumbrită. Îmi cunosc frumuseţea aleasă ascunsă sub veşminte. Jo însă nu o vede niciodată.

O dată, mi-a zis că sunt frumoasă. Se întâmpla acum mai bine de douăzeci de ani, iar eu aveam, la rândul meu, puţin peste douăzeci de ani. Eram îmbrăcată drăguţ, cu o rochie albastră, o curea aurie, cu un aer fals de Dior; el voia doar să se culce cu mine. Mi-a adresat un compliment datorită hainelor mele frumoase.

Vedeţi voi, ne mințim mereu.

Pentru că dragostea nu ar trece proba adevărului.

Jo vine de la Jocelyn. De douăzeci şi unu de ani el e soţul meu.

Seamănă cu Venantino Venantini, tipul arătos care îl juca pe Mickey cel bâlbâit în *Prostănacul* şi pe Pascal pistolarul în *Les Tontons flingueurs*. Bărbie pronunţată, privire întunecată, accent italienesc de-ţi vine să leşini, bronzat, piele arămie, o voce ca un gângurit, care le face pielea de găină puicuţelor, doar că Jocelyno Jocelyni al meu are zece kilograme în plus şi un accent care nu le dă deloc pe spate pe fete.

Lucrează la Häagen-Dazs de la înfiinţarea uzinei, în 1990. Câştigă două mii patru sute de euro pe lună. Visează la o plasmă în locul vechiului nostru televizor Radiola. La un Porsche Cayenne. La un şemineu în living. La colecţia completă *James Bond* pe DVD. La un ceas cu cronometru Seiko. Şi la o femeie mai frumoasă şi mai tânără decât mine; dar asta nu mi-o spune niciodată.

Avem împreună doi copii. Trei, de fapt. Un băiat, o fată şi un cadavru.

Romain a fost conceput în seara în care Jo mi-a spus că sunt frumoasă, iar minciuna m-a făcut să-mi pierd capul, hainele şi fecioria. Era o şansă dintr-o mie să rămân însărcinată din prima, dar mi s-a întâmplat tocmai mie. Nadine a venit pe lume doi ani mai târziu şi de atunci nu mi-am mai revenit niciodată la greutatea ideală. Am rămas grasă, un soi de însărcinată fără sarcină, un balon gol pe dinăuntru.

O băşică umplută cu aer.

Jo a încetat să mă mai considere frumoasă, să mă mai atingă; s-a deprins să zacă seara în faţa vechiului Radiola, mâncându-şi îngheţatele primite gratis de la uzină şi bându-şi berile Export. Şi astfel m-am învăţat să adorm singură.

Într-o noapte, m-a trezit din somn. I se sculase. Era beat, plângea. Aşa că l-am primit înăuntrul meu şi, în noaptea aceea, Nadège s-a strecurat în pântecele meu, ca să se înece în măruntaiele şi în suferinţa mea. Când a venit pe lume, opt luni mai târziu, era vânătă. Inima îi stătea în loc. Dar avea unghii fermecătoare,

gene extrem de lungi şi sunt sigură că era frumoasă, deşi nu i-am văzut niciodată culoarea ochilor.

În ziua în care s-a născut Nadège, aceeaşi zi în care a şi murit, Jo a renunţat la bere. A spart lucruri în bucătărie. A răcnit. A spus că viaţa e scârboasă, că viaţa e o curvă, o curvă împuţită. Şi-a lovit burta, fruntea, inima şi a dat în pereţi cu pumnii. A spus că viaţa e prea scurtă. Şi că e nedrept. Trebuie să profiţi de ea, futu-i mama mă-sii, fiindcă nu e timp destul; copilaşul meu, a adăugat el vorbind despre Nadège, fetiţa mea, unde eşti? Unde eşti, puiuţul meu? Romain şi Nadine au şters-o înfricoşaţi în camera lor, iar Jo, din ziua aceea, a început să viseze la lucrurile frumoase care fac viaţa mai blândă şi suferinţa mai suportabilă. O plasmă. Un Porsche Cayenne. James Bond. Şi o femeie frumoasă. Era trist.

Mie părinţii mi-au zis Jocelyne.

Exista o şansă dintr-un milion să mă mărit cu un Jocelyn şi iată că s-a nimerit să mi se întâmple tocmai mie. Jocelyn şi Jocelyne. Martin şi Martine. Louis şi Louise. Laurent şi Laurence. Raphaël şi Raphaëlle. Paul şi Paule. Michel, Michèle. O şansă dintr-un milion.

Şi mi s-a întâmplat tocmai mie.

Am preluat merceria chiar în anul căsătoriei mele cu Jo.

Lucram deja de doi ani acolo când proprietara a înghiţit din greşeală un nasture pe care-l strângea între dinţi ca să se asigure că era într-adevăr din fildeş. Nasturele, alunecând pe limba ei umedă, i s-a dus în laringofaringe şi, pătrunzând într-un ligament cricotiroidian, i-a ajuns în aortă; astfel, doamna Pillard nici nu şi-a dat seama că se sufocă, eu nici atât, iar nasturele astupă totul.

Ceea ce mi-a atras de fapt atenţia a fost zgomotul trupului ei în cădere.

Prăbuşindu-se, acesta a răsturnat cutiile cu nasturi; opt mii de nasturi s-au rostogolit de-a valma în mica prăvălie şi ăsta a fost primul lucru care mi-a venit în minte în clipa în care am descoperit tragedia: câte zile şi nopţi aveam să petrec în patru labe, sortând cei opt mii de nasturi – nasturi-fantezie, nasturi din metal, nasturi din lemn, nasturi pentru copii, nasturi *haute couture* etc.

Fiul adoptiv al doamnei Pillard, venit de la Marsilia pentru înmormântare, mi-a propus să preiau magazinul; banca a fost de acord, iar pe 12 martie 1990 un pictor a venit să inscripţioneze frontonul şi uşa micii prăvălii cu textul *Merceria Jo, fosta Maison Pillard*. Jo era mândru. *Merceria Jo*, zicea el umflându-şi pieptul, de parcă tocmai ar fi primit o medalie, Jo, Jo sunt eu, e numele meu!

Privindu-l, mi se părea tare chipeş şi mă consideram norocoasă să-l am de bărbat.

Acel prim an de căsnicie a fost nemaipomenit. Merceria. Noua slujbă a lui Jo la uzină. Şi viitoarea venire pe lume a lui Romain.

Dar merceria n-a mers niciodată foarte bine. Trebuie să fac faţă concurenţei a 4 hipermarketuri, 11 supermarketuri, preţurilor mârşave ale tipului care vindea sâmbăta articole de mercerie în piaţă, crizei care-i face pe oameni fricoşi şi răi, precum şi indolenţei localnicilor din Arras, care preferă comoditatea lucrurilor de-a gata creativităţii celor făcute de mână.

În septembrie, am primit o comandă de etichete ţesute manual sau

termocolante; câteva fermoare, ace de cusut și ață pentru cei care preferă mai degrabă să-și repare hainele de anul trecut decât să-și cumpere altele noi.

De Crăciun, tipare pentru costumele de bal mascat. Costumul de prințesă rămâne articolul meu cel mai bine vândut, urmat de căpșună și dovleac. La costumele pentru băieți, cel de pirat merge binișor, iar anul trecut a fost nebunia cu sumo.

Apoi situația se liniștește până la sosirea primăverii. Se vând câteva truse de croitorie, două sau trei mașini de cusut și pânză la metru. Eu, în așteptarea unui miracol, tricotez. Modelele mele se vând destul de bine. Mai ales sacii de dormit pentru nou-născuți, șalurile și puloverele din bumbac croșetate.

Închid magazinul între orele douăsprezece și două, când merg să iau masa acasă, singură. Uneori, când afară e vreme frumoasă, merg împreună cu Danièle și Françoise să mâncăm un sendviș la terasă, la L'Estaminet sau la Café Leffe, în Place des Héros.

Sunt drăguțe gemenele. Eu știu prea bine că se folosesc de mine ca să-și pună în valoare talia fină, picioarele lungi, ochii limpezi de căprioară, în care li se citește o delicioasă teamă. Le surâd bărbaților care mănâncă singuri sau în doi, se fandosesc, gânguresc uneori. Trupurile lor transmit mesaje, zâmbetele le sunt sticle aruncate în mare și din când în când un bărbat mai culege câte una, vreme de o cafea, de o promisiune șoptită, de o deziluzie – bărbații duc atâta lipsă de imaginație; apoi vine ora să ne deschidem din nou prăvăliile. Și atunci, pe când parcurgem drumul înapoi, survine întotdeauna momentul în care minciunile noastre ies la lumină. M-am săturat de orașul ăsta, am impresia că trăiesc într-o carte de istorie, ah, mă sufoc, zice Danièle, la anul o să fiu departe, la soare, o să-mi refac sânii. Dacă aș avea bani, adaugă Françoise, aș lăsa totul în urmă, așa, de pe o zi pe alta. Dar tu, Jo?

Eu aș fi frumoasă și suplă și nimeni nu m-ar mai minți, nici măcar eu însămi. Dar nu răspund nimic, mă mulțumesc să le zâmbesc gemenelor drăguțe. Să mint.

Când nu avem clienți, îmi propun mereu o manichiură sau un coafat sau o mască sau o trăncăneală, cum zic ele. Cât despre mine, le tricotez berete sau mănuși pe care nu le poartă niciodată. Datorită lor, sunt grasă, dar îngrijită, manichiurată; sunt la curent cu intrigile amoroase ale unora și ale altora, cu problemele pe care le are Denise de la La Maison du Tablier cu trădătoarea

Genièvre de Loos și alcoolul ei de 49 de grade, cu cele ale retușoarei de la croitoria Charlet-Fournie, care a luat douăzeci de kilograme în greutate de când soțul i s-a amorezat de tipul care se ocupă de spălat la coaforul Jean-Jac. Și așa avem noi trei impresia că suntem cele mai importante persoane din lume.

Sau, mă rog, din Arras.

De pe strada noastră, în orice caz.

Uite, am patruzeci și șapte de ani.

Copiii ne-au plecat. Romain e la Grenoble, în anul al doilea la o școală de comerț. Nadine e în Anglia, lucrează ca babysitter și face videoclipuri. De când unul dintre filmele ei a fost proiectat în cadrul unui festival unde a și câștigat un premiu, am pierdut legătura.

Ultima oară am văzut-o anul trecut, de Crăciun.

Când taică-său a întrebat-o cu ce se ocupă, și-a scos din geantă o micuță cameră de filmat, pe care a conectat-o la vechiul nostru televizor Radiola. Lui Nadine nu-i prea place de fel să dea din gură. Vorbește cu măsură, și asta din ziua în care a scos primele cuvinte. De pildă, niciodată nu mi-a spus: mamă, mi-e foame. Pur și simplu se ridica și își lua singură ceva de mâncare. Niciodată n-a spus: pune-mă să-ți recit poezia, să-ți repet lecția, să-ți spun tabla înmulțirii. Păstra cuvintele în ea însăși, ca pe niște obiecte rare. Ne uneam tăcerile, ea și cu mine: priviri, gesturi, suspine în loc de subiecte, predicate, complemente.

Pe ecran au apărut imaginile alb-negru ale unor trenuri, șine, macazuri. La început, totul mergea lent; apoi, ușor-ușor, lucrurile au început să capete viteză, imaginile s-au suprapus, ritmul a devenit încântător, fascinant. Jo s-a ridicat și s-a dus să-și ia o bere fără alcool din frigider; eu nu puteam să-mi dezlipesc ochii de ecran, mâna mea a cuprins-o pe a fiicei mele, *subiect*, tot corpul mi-a fost cuprins de fiori, *predicat*, Nadine a zâmbit, *complement*. Jo căsca. Eu plângeam.

La sfârșit, Jo a zis că în culori, cu sunet și pe un ecran plat n-ar fi deloc rău filmul tău, fetițo, iar eu i-am mulțumit, mulțumesc, Nadine, nu știu ce-ai vrut să spui cu filmul tău, dar am simțit *realmente* ceva. Ea a deconectat micuța camera de filmat de la vechiul nostru Radiola și mi-a șoptit, privindu-mă: am transpus *Boleroul* lui Ravel în imagini, mamă, ca surzii să-l poată înțelege.

Atunci mi-am strâns fiica la piept, lipind-o de carnea mea flască, și am lăsat să-mi curgă lacrimile pentru că, deși nu înțelegeam totul, ghiceam că ea trăia

într-o lume fără minciuni.

Pe durata acelei înlănţuiri m-am simţit într-adevăr o mamă mulţumită.

Romain a sosit mai târziu, în momentul când se serveşte bărdaca de vin de Crăciun şi se deschid cadourile. A venit la braţ cu o *fată*. A băut Tourtel cu tatăl lui, făcând pe simandicosul: e un pişat chestia asta, a zis el, iar Jo i-a închis gura lăsând să-i scape un mda răutăcios, păi întreab-o pe Nadège ce-ţi face poşirca, o să-ţi zică ea, ticălosule mic şi nemernic ce eşti. Atunci *fata* a căscat şi Crăciunul a fost distrus. Nadine nu şi-a luat rămas-bun, a dispărut în frigul de afară, risipindu-se ca aburul. Romain a terminat bărdaca de vin; s-a şters la gură cu dosul mânecii, şi-a lins degetele şi eu m-am întrebat atunci la ce bun toţi anii în care l-am învăţat cum să se poarte, să nu pună coatele pe masă, să zică mulţumesc; toate minciunile astea. Înainte să plece şi el, ne-a anunţat că renunţă la studii şi se duce cu *fata* să lucreze pe post de chelner la Palais Breton, un local unde se vând clătite, aflat în oraşul termal Uriage, la zece minute distanţă de Grenoble. M-am uitat spre Jo al meu; privirea mea striga, zi ceva, împiedică-l, opreşte-l, dar tot ce a făcut el a fost să ridice sticla spre fiul nostru, aşa cum fac uneori bărbaţii în filmele americane, urându-i noroc – şi asta a fost tot.

Uite, am patruzeci şi şapte de ani.

Copiii noştri îşi trăiesc propria viaţă acum. Jo încă nu m-a părăsit pentru una mai tânără, mai slabă, mai frumoasă. Munceşte mult la uzină; i-au dat o primă luna trecută şi i s-a spus că, dacă urmează cursuri de perfecţionare, s-ar putea ca într-o zi să ajungă contramaistru; asta l-ar aduce mai aproape de ceea ce visează.

Cayenne-ul, plasma, ceasul cu cronometru.

Cât despre mine, visurile mele s-au dus de mult.

În clasa a cincea, visam să-l sărut pe Fabien Derôme, dar Juliette Bocquet a fost cea care a avut parte de sărutul său.

Pe 14 iulie, ziua în care am împlinit treisprezece ani, am dansat pe „L'Été indien" și m-am rugat ca partenerul meu să încerce să-mi atingă sânii abia înmuguriți; n-a îndrăznit. După blues, l-am văzut râzând cu prietenii.

La șaptesprezece ani, am visat că mama se ridică de pe trotuarul unde căzuse violent, scoțând un strigăt care i-a rămas mut în gâtlej, am visat că nu era adevărat, nu era adevărat, nu era adevărat; că nu i-a apărut dintr-odată acea pată între picioare care-i umezea în chip rușinos rochia. La șaptesprezece ani visam ca mama să fi fost nemuritoare și într-o bună zi să mă poată ajuta să-mi cos rochia de mireasă și să mă sfătuiască în privința alegerii buchetului, a aromei prăjiturii, a culorii pastelate a bomboanelor.

La douăzeci de ani visam să mă fac stilistă, să fug la Paris ca să urmez cursuri la Studio Berçot sau la Esmod, dar tatăl meu se îmbolnăvise deja și am acceptat să lucrez la merceria doamnei Pillard. Visam atunci în secret la Solal, la Făt-Frumos, la Johnny Depp și Kevin Costner de pe vremea când nu existau implanturi și a fost să fie Jocelyn Guerbette alesul, rotunjorul meu Venantino Venantini, grăsun și linguşitor.

Ne-am întâlnit pentru prima dată la mercerie, când el a venit să-i cumpere mamei sale treizeci de centimetri de dantelă de Valenciennes, o dantelă confecționată pe mosoare cu fir continuu, foarte fină, cu motive lucrate pe o plasă; o minunăție. Dumneavoastră sunteți o minunăție, mi-a zis el. Am roșit. Inima a început să-mi bată nebunește. El a zâmbit. Bărbații cunosc bine dezastrele pe care unele cuvinte le produc în inimile fetelor, iar noi, sărmane toante, leșinăm și cădem în cursă, entuziasmate că în sfârșit un bărbat ne-a întins o plasă.

Mi-a propus să bem o cafea la sfârşitul programului. Visasem de o sută de ori, de o mie de ori la ziua în care un bărbat să mă invite, să mă curteze, să mă dorească arzător. Visasem să fiu răpită, dusă departe în huruitul unui automobil rapid, aruncată într-un avion care să zboare spre insule. Visasem cocteiluri roşii, peşti albi, boia şi iasomie, dar în niciun caz o cafea la Tabac des Arcades. Nici să simt o mână umedă peste a mea. Nici să aud acele cuvinte lipsite de graţie, acele fraze alunecoase, acele minciuni prea bine cunoscute.

Aşa că în seara aceea, după ce Jocelyn Guerbette mă sărutase, înfometat şi nerăbdător, după ce îl respinsesem delicat, iar el se îndepărtase promiţând să se întoarcă a doua zi pentru a mă revedea, mi-am deschis inima şi mi-am lăsat visurile să-şi ia zborul.

Sunt fericită cu Jo.

Nu uită niciuna dintre aniversările noastre. În weekend, îi place să meşterească în garaj. Confecţionează obiecte mici de mobilier pe care le vindem pe la târgurile de vechituri. Acum trei luni a instalat acasă Wi-Fi, pentru că hotărâsem să scriu un blog despre tricoturile mele. Uneori, după ce termină de mâncat, mă ciupeşte de obraz spunându-mi: cât eşti tu de drăguţă, Jo, eşti o micuţă de treabă. Ştiu. Poate că vi se pare o chestie niţel machistă, dar vine din sufletul lui. Aşa e Jo. N-are el prea multă cunoştinţă despre fineţea, folosirea, subtilitatea cuvintelor. N-a citit prea multe cărţi; preferă rezumatele în locul raţionamentelor, imaginile în locul legendelor. Îi plac mult episoadele din serialul *Columbo*, fiindcă asasinul se cunoaşte chiar de la bun început.

Mie însă îmi plac mult cuvintele. Îmi plac mult frazele lungi, suspinele care nu se mai sfârşesc. Îmi place când cuvintele ascund uneori ceea ce spun sau pur şi simplu o spun de o manieră diferită.

Când eram mică, ţineam un jurnal. Am încetat să mai scriu în el din ziua când a murit mama. Odată cu ea a căzut şi stiloul meu şi s-au spart multe alte lucruri.

Aşa că, în timpul discuţiilor purtate cu Jo, mai mult eu sunt cea care vorbeşte. Mă ascultă sorbind din berea lui falsă; câteodată mai şi dă din cap, cum se spune, pentru a-mi demonstra că pricepe, că e interesat de poveştile mele şi, chiar de n-ar fi adevărat, tot e frumos din partea lui că o face.

Când am împlinit patruzeci de ani, şi-a luat o săptămână de vacanţă de la uzină, i-a dus pe copii la mama lui şi am plecat la Étretat. Ne-am oprit la Hôtel de l’Aiguille Creuse, unde făcuse rezervare cu demipensiune. Am petrecut patru zile minunate şi atunci mi s-a părut, pentru prima oară în viaţă, că asta înseamnă să fii îndrăgostit. Făceam lungi plimbări pe faleză, ţinându-ne de mână; uneori, când nu erau şi alţii care să se plimbe, mă lipea de stânci, mă săruta pe gură şi îşi

strecura mâna îndrăzneaţă în chiloţii mei. Îşi descria în cuvinte simple dorinţa. Şuncă fără şorici. *Mi se scoală când te văd. Mă exciţi*. Şi într-o seară, în clipele apusului vineţiu pe faleza Aval, i-am zis mulţumesc, i-am zis ia-mă şi am făcut dragoste afară, repede, violent; şi a fost bine. Când ne-am întors la hotel, aveam obrajii roşii şi gura uscată, ca adolescenţii puţin ameţiţi şi am rămas cu o amintire frumoasă.

Sâmbăta, lui Jo îi place să-şi petreacă vremea cu colegii de la uzină. Se pun pe jucat cărţi la Café Georget, îşi spun chestii ca între bărbaţi; vorbesc despre femei, îşi povestesc reciproc visurile, câteodată fluieră după fete care sunt de-o vârstă cu ale lor, dar sunt tipi de treabă; doar gura-i de ei, cum se zice pe la noi; ăştia sunt bărbaţii noştri.

Pe timpul verii, copiii se duc la prieteni, iar Jo şi cu mine mergem în Sud pentru trei săptămâni, la Villeneuve-Loubet, în campingul Sourire. Ne întâlnim cu J.-J. şi Marielle Rousse, pe care i-am cunoscut din întâmplare acolo, cu cinci ani în urmă – ei sunt din Dainville, la numai patru kilometri distanţă de Arras! –, şi cu Michèle Henrion, din Villeneuve-sur-Lot, capitala prunelor, o femeie mai în vârstă decât noi, rămasă fată bătrână – şi asta pentru că-i place s-o sugă, pretinde Jo, pentru că o ia în gură. Pastis[1] înţepător, fripturi la grătar, sardine; când e foarte cald facem plajă la Cagnes, în faţa hipodromului, o dată sau de două ori mergem la Marineland: delfinii, leii de mare şi mai apoi toboganele cu apă, strigătele noastre de groază de fiecare dată, care sfârşesc în râsete şi în veselie copilărească.

Sunt fericită cu Jo.

Nu e viaţa pe care o visam când scriam în jurnal, pe vremea când trăia mama. Viaţa mea nu are armonia perfectă pe care mi-o dorea ea în fiecare seară, când venea să se aşeze lângă mine pe pat şi îmi mângâia încetişor părul, murmurând: ai talent, Jo, eşti inteligentă, vei avea o viaţă frumoasă.

Chiar şi mamele mint. Pentru că şi lor le e teamă.

1 Pastis = băutură cu anason (n. trad.).

Doar în cărți poți să-ți schimbi viața. Să anulezi totul cu un cuvânt. Să faci în așa fel încât povara lucrurilor să dispară. Să ștergi mizeriile și, la finalul unei fraze, să te regăsești deodată la capătul lumii.

Danièle și Françoise joacă la loto de optsprezece ani. În fiecare săptămână cumpără bilete de zece euro, visând să câștige în schimb douăzeci de milioane. O vilă pe Coasta de Azur. O călătorie în jurul lumii. Fie şi numai un voiaj în Toscana. O insulă. Un lifting. Un diamant, un ceas Santos Dumont Lady de la Cartier. O sută de perechi de pantofi marca Louboutin şi Jimmy Choo. Un taior Chanel roz. Perle, perle veritabile cum purta Jackie Kennedy; o, Doamne, cât era de frumoasă! Ele așteaptă sfârșitul săptămânii tot așa cum alții Îl așteaptă pe Mesia. În fiecare sâmbătă, când se rostogolesc bilele, inimile lor stau să le sară din piept. Își țin răsuflarea, nu mai respiră; ar putea foarte bine să dea ortul popii de fiecare dată, declară ele în cor.

Acum doisprezece ani, au câștigat îndeajuns cât să deschidă Coiff'Esthétique. M-au pus să duc câte un buchet de flori în fiecare zi cât au durat lucrările și de atunci, deși m-am ales cu o alergie teribilă la flori, am devenit prietene. Stau împreună la ultimul etaj al unei case care dă spre Jardin du Gouverneur, Avenue des Fusillés. Françoise a fost pe punctul să se logodească de mai multe ori, dar, la gândul că trebuie să-și părăsească sora, a preferat să renunțe la iubire; dimpotrivă, în 2003 Danièle s-a mutat cu un reprezentant al firmei L'Oréal – specialist în șampoane, măști de îngrijire a părului și vopsele profesionale –, un negru masiv cu voce de bariton și cu părul negru ca pana corbului: un exotic. O cucerise mireasma sălbatică a pielii lui întunecate, o subjugaseră tuleiele negricioase de pe falangele degetelor sale lungi; Danièle, ea visase la împerecheri animalice, la lupte, la jocuri înfierbântate, la cărnuri amestecate, doar că ditamai maimuțoiul – deși bine dotat din punct de vedere sexual – pe dinăuntru s-a dovedit a fi complet gol: doar un imens și tragic pustiu.

A fost un futai pe cinste, mi s-a destăinuit ea o lună mai târziu, întorcându-se acasă cu valiza sub braț, un futai memorabil, dar după n-a mai rămas nimic; individul în chestiune face nani, sforăie, iar în zori pleacă să-și facă plimbările cu părul fluturându-i în vânt, la cultură e zero, iar eu, orice s-ar spune, simt nevoia să vorbesc, să schimb impresii; nu suntem totuși animale, asta în niciun caz, avem nevoie de suflet.

În seara când s-a întors, am mers toate trei să luăm masa la Coupole: creveți roz pe pat de andive pentru Françoise și pentru mine, iar pentru Danièle o specialitate de caltaboși – *andouillette* d'Arras – gratinați cu brânză Maroilles. Ce vreți, o despărțire deschide în mine un hău, sapă o groapă pe care trebuie s-o umplu. Și, după o sticlă de vin, cele două și-au promis, râzând în hohote, să nu se mai părăsească niciodată sau, în cazul în care una dintre ele ar fi întâlnit un bărbat, să-l împartă cu cealaltă.

Apoi au vrut să se ducă să danseze la Copacabana; poate vor da peste doi tipi arătoși, a zis una dintre ele; peste două bucățele bune, a completat cealaltă râzând, dar eu nu le-am însoțit.

De când am sărbătorit ziua de 14 iulie la vârsta de treisprezece ani, de la melodia „L'Été indien" și de când am rămas cu burtă după naşterea copiilor, nu mai dansez.

Gemenele au dispărut în noapte, ducându-și cu ele râsetele și tocănitul ușor vulgar al tocurilor pe asfalt, iar eu am pornit spre casă. Am traversat Boulevard de Strasbourg, urcând pe rue Gambetta până la Palatul de Justiție. A trecut un taxi, mâna mi-a tremurat; m-am trezit strigându-l și sărind înăuntru. M-am auzit spunând: „departe, cât mai departe". L-am văzut cum dispare, cu mine pe bancheta din spate – m-am văzut pe mine care nu privesc înapoi, nu-mi fac cu mâna, nu schițez vreun ultim semn, nu am niciun regret; cu mine care plec și dispar fără urmă.

Asta era acum șapte ani.

Dar m-am întors acasă.

Jo dormea cu gura deschisă în fața televizorului; un fir de salivă i se prelingea strălucitor pe bărbie. Am închis televizorul. I-am acoperit trupul chircit cu o pătură. În camera lui, Romain se lupta în lumea virtuală a jocului *Freelancer*. În camera ei, Nadine citea convorbirile lui Hitchcock cu Truffaut; avea treisprezece ani.

În clipa în care am împins ușa camerei, și-a ridicat capul și mi-a surâs; atunci mi s-a părut frumoasă, nespus de frumoasă. Îmi plăceau ochii ei mari, albaștri, le spuneam ochi de cer. Îmi plăcea pielea ei albă, pe care nu-și pusese încă pecetea niciun rău. Părul negru, care îi încadra perfect paloarea delicată a feței. Îmi plăceau tăcerile și mireasma pielii ei. Când am venit să mă întind lângă ea pe pat, s-a retras înspre perete și n-a zis nimic. Apoi mi-a mângâiat încetișor părul, așa cum o făcea pe vremuri mama, și și-a reluat lectura – de astă dată cu voce joasă, asemeni unui om mare care caută să liniștească temerile unui copil.

O ziaristă de la *L'Observateur de l'Arrageois* a trecut pe la mercerie în dimineața asta. Voia să-mi ia un interviu legat de blogul meu, *zecedegetedeaur*.

E un blog modest.

Scriu acolo, în fiecare dimineață, despre bucuria de a tricota, de a broda, de a coase. Fac cunoscute lumii stofe și lâneturi; panglici cu paiete, catifele, satinuri, organdi; dantele din bumbac și elastice; șireturi coada-șobolanului, șireturi cerate, șnururi lucioase împletite, șiret hanorac. Uneori vorbesc despre mercerie, despre primirea unui stoc de bandă cu arici sau de capse din plastic pe bandă. Mai las să se scurgă și câțiva stropi din melancolia brodezei, a specialistei în dantele sau a cusătoresei – melancoliile femeilor care așteaptă. Suntem toate un fel de Nathalie, de Isolda din *Eterna reîntoarcere.*

Aveți deja peste o mie două sute de accesări pe zi, a exclamat ziarista, o mie două sute; îmbulzeală, nu glumă.

Are vârsta copiilor cu care ne mândrim. E tare drăguță cu pistruii ei, cu gingiile roz și dinții aceia atât de albi.

Blogul dumneavoastră e o surpriză. Am o mie de întrebări să vă pun. De ce îl accesează o mie două sute de femei în fiecare zi ca să vorbească despre cârpe? De unde acest interes brusc pentru tricotat, pentru mercerie… pentru tactil? Credeți că suferim de lipsa contactului? Oare nu cumva virtualul a ucis erotismul? O opresc. Nu știu, zic, nu știu. Înainte scriai într-un jurnal intim, azi scrii pe un blog. Țineați un jurnal?, îmi lansează ea o altă întrebare. Zâmbesc. Nu. Nu, nu aveam jurnal și n-am niciun fel de răspuns la întrebările dumneavoastră, îmi pare rău.

Atunci ea își pune deoparte carnetul, creionul, geanta.

Mă privește drept în ochi. Își lasă mâna grea peste a mea și spune: mama mea trăiește singură de mai bine de zece ani. Se trezește la ora șase dimineața. Își pregătește cafeaua. Își udă florile. Ascultă știrile la radio. Își bea cafeaua. Se

aranjează un pic. Un ceas mai târziu, la ora şapte, pentru ea ziua s-a sfârşit deja. Acum două luni, o vecină i-a vorbit despre blogul dumneavoastră şi mama m-a rugat să-i cumpăr o *maşinărie* din aia – pe limba ei, asta înseamnă un computer. De atunci, datorită textelor dumneavoastră despre pasmanterie, ciucuri şi cordoane de draperie, mama mea şi-a recăpătat bucuria de a trăi. Aşa că nu-mi spuneţi că nu aveţi răspunsuri.

Ziarista şi-a strâns lucrurile, zicând că va reveni şi că eu voi şti atunci ce răspunsuri să-i dau.

Când a plecat, era ora unsprezece şi douăzeci dimineaţa. Mâinile îmi tremurau, palmele îmi erau umede.

Aşa că am închis magazinul şi m-am dus acasă.

Dând peste scrisul meu de adolescentă, am zâmbit.

Punctele pe *i* erau rotunde, *a*-urile erau ca de tipar, iar deasupra *i*-urilor din numele unui oarecare Philippe de Gouverne, în loc de puncte erau inimioare. Philippe de Gouverne. Îmi amintesc. Era intelectualul clasei; și cel mai nostim. Se râdea de el din pricina particulei nobiliare pe care o conținea numele lui. I se spunea *Pourta*. Eram teribil de îndrăgostită de el. Îl consideram grozav de seducător, cu fularul acela pe care și-l înfășura de două ori în jurul gâtului și care-i atârna până la talie. Când povestea ceva, folosea perfectul simplu și muzicalitatea acelei conjugări mă amețea. Spunea că o să devină scriitor. Sau poet. Că va compune cântece. Că, oricum ar fi, va face să palpite inimile fetelor. Toată lumea râdea. Nu și eu.

Dar n-am încercat niciodată să-l abordez.

Răsfoiesc mai departe. Bilete de cinema lipite. O fotografie din 1970 cu mine și tata, făcută în ziua în care am primit botezul aerului la Amiens-Glisy, la împlinirea vârstei de șapte ani. Astăzi el nu și-ar mai aduce aminte. De când cu accidentul avut, trăiește doar în prezent. Nu mai are nici trecut, nici viitor. Trăiește într-un prezent care nu ține decât șase minute; la fiecare șase minute, cronometrul memoriei lui o ia din nou de la zero. La fiecare șase minute mă întreabă cum mă cheamă. La fiecare șase minute întreabă în ce zi suntem. La fiecare șase minute întreabă dacă vine mama.

Mai apoi, spre sfârșitul jurnalului, dau peste o frază scrisă cu cerneala violetă pe care obișnuiesc s-o folosească fetele, datată înainte ca mama să se prăbușească pe trotuar.

Mi-ar plăcea să am șansa de a-mi putea hotărî propria soartă; cred că este cel mai mare dar care ne poate fi făcut pe lumea asta.

Să-ți hotărăști propria soartă.

Închid jurnalul. Sunt mare acum, așa că nu mai plâng. Am patruzeci și șapte de ani, un soț credincios, cumsecade, serios, doi copii mari și un sufleţel care-mi lipsește câteodată; am un magazin care – de bine, de rău – reușește să ne aducă un venit în plus față de salariul lui Jo, cu care să ducem o viață bună, să ne petrecem vacanțele la Villeneuve-Loubet și, de ce nu, să ne permită cândva să-i cumpărăm bărbatului meu mașina mult visată (am găsit o ocazie care mi s-a părut foarte bună, la treizeci și șase de mii de euro). Scriu un blog care îi aduce bucurie mamei unei ziariste de la *L'Observateur de l'Arrageois* și, probabil, altor o mie o sută nouăzeci și nouă de doamne în fiecare zi. Iar la vederea acestor cifre îmbucurătoare, cel care-mi administrează blogul mi-a propus să vând spațiu publicitar.

Jo mă face fericită și niciodată nu mi-am dorit un alt bărbat în afară de el; dar să afirm că mi-am decis propria soartă, asta nu.

Întorcându-mă la mercerie, am traversat La Place des Héros și, deodată, m-am auzit strigată pe nume. Sunt gemenele. Beau o cafea completându-și biletele la loto.

Joacă și tu măcar o dată, m-a implorat Françoise. Doar n-o să rămâi vânzătoare la mercerie toată viața.

Îmi place merceria mea, am spus.

N-ai chef de altceva?, a insistat Danièle. Haide, te rog. Așa că mă îndrept spre vânzătorul de bilete și-i cer unul. De care? De care anume? Un bilet pentru tragerea simplă Loto sau cel pentru EuroMillions? Chiar nu mă pricep deloc. EuroMillions să fie, fiindcă vineri se joacă pentru un pot gras. Plătesc cei doi euro care mi se cer. Aparatul alege pentru mine cifre și stele, apoi vânzătorul de la ghișeu îmi întinde un bilet. Gemenele aplaudă.

În sfârșit! În sfârșit micuța noastră va visa frumos la noapte.

Am dormit foarte prost.

Jo a zăcut toată noaptea. Diaree. Vărsături. De câteva zile, el, care nu se plânge niciodată, se vaită de dureri musculare. Are încontinuu frisoane – și nu de la mângâierile mele răcoroase pe fruntea-i fierbinte, nici de la frecția pe care i-o fac pe piept ca să-i potolesc tusea și cu atât mai puțin de la cântecele de leagăn ale mamei, pe care i le fredonez ca să-l liniștesc.

A sosit și medicul.

Probabil că e gripa A(H1N1), blestemăția asta ucigașă. Și totuși, la uzină, toate măsurile de siguranță au fost luate. Purtarea măștii de protecție respiratorie, folosirea gelului hidroalcoolic, aerisire periodică a atelierelor, interzicerea strângerilor de mână, a săruturilor, a futaiului, a adăugat Jo râzând, cu două zile înainte să dea și el de belea. Doctorul Caron i-a prescris Oseltamivir (faimosul Tamiflu) și multă odihnă. Vă costă douăzeci și opt de euro, doamnă Guerbette. Jo a adormit spre dimineață. Deși n-are poftă de mâncare, m-am dus să-i iau doi croasanți cu unt de la François Thierry, preferații lui, și i-am pregătit un termos cu cafea pe care i l-am pus pe noptieră, pentru orice eventualitate. L-am privit o clipă cum doarme. Respira zgomotos. Broboane de transpirație i se iveau la tâmple, îi alunecau pe obraji și se scurgeau în tăcere, descompunându-se apoi și dispărându-i pe piept. I-am văzut ridurile proaspăt apărute pe frunte, cele minuscule din colțurile gurii, ca niște mărăcini în miniatură, pielea care începea să-i atârne pe gât – acolo unde îi plăcea să-l sărut când eram la început. Am văzut amprenta pe care anii i-o lăsaseră pe chip, am văzut timpul care ne îndepărtează de visurile noastre și ne aduce mai aproape de tăcere. Mi s-a părut frumos Jo al meu, în somnul lui de copil bolnav, și mi-a plăcut minciuna mea. M-am gândit că dacă bărbatul cel mai frumos din lume, cel mai atent, cel mai *cel* ar apărea dintr-odată acolo, în clipa aceea, nu m-aș ridica, nu l-aș urma, nici măcar nu i-aș zâmbi.

Aş rămâne pe loc fiindcă Jo are nevoie de mine, iar o femeie are nevoie să existe cineva care să aibă nevoie de ea.

Cel mai frumos bărbat din lume nu are nevoie de nimic pentru că lumea întreagă îi aparţine. El îşi are frumuseţea, nesaţul de nestăpânit al tuturor celor care vor să-şi satisfacă poftele cu el şi care vor sfârşi prin a-l devora şi a-l lăsa mort, cu oasele bine supte, strălucitoare şi albe, aruncat în prăpastia propriilor vanităţi.

Mai târziu, am sunat-o pe Françoise. O să lipească ea cu scotch un mic afiş în geamul merceriei: *Închis două zile pe motiv de gripă*. Apoi am pus ştirea şi pe blog.

Am primit o sută de mesaje într-o oră.

Unele cititoare îmi propuneau să aibă ele grijă de mercerie până când soţul meu se va întrema. Îmi cereau măsura lui Jo ca să-i tricoteze pulovere, mănuşi, căciuli. Mă întrebau dacă am nevoie de ajutor, de pături; nevoie de cineva care să fie lângă mine, să trebăluiască la bucătărie, să deretice; nevoie de o prietenă cu care să pot sta de vorbă, pentru a face faţă momentului dificil. Era de necrezut. *Zecedegetedeaur* scosese la suprafaţă rezerve de amabilitate îngropată, uitată. Poveştile mele cu cordoane, catarame metalice şi şnururi rezistente creaseră, se pare, o legătură foarte puternică; o comunitate nevăzută de femei care, redescoperind plăcerea de a coase, înlocuiseră singurătatea de zi cu zi cu bucuria de a face deodată parte dintr-o familie.

A sunat la uşă.

Era o femeie subţirică din cartier, o adorabilă crenguţă uscată, în genul actriţei Madeleine Renaud. Îmi aducea tagliatelle. Am tuşit. Atâta bunăvoinţă neaşteptată mă sufoca. Nu eram obişnuită să primesc ceva fără să cer. N-am putut spune nimic. Ea mi-a zâmbit cu atâta blândeţe. Sunt cu spanac şi cu brânză proaspătă. Cu amidon şi fier. Aveţi nevoie să vă întăriţi, Jo. Am bolborosit un mulţumesc şi mi-au ţâşnit lacrimile. Erau de neoprit.

Am trecut să-l văd pe tata.

După ce m-a întrebat cine sunt, mi-a cerut veşti despre mama. I-am zis că e la cumpărături, că va trece un pic mai târziu pe la el. Sper să-mi aducă ziarul, a zis el, şi spumă de ras, că nu mai am.

I-am povestit despre mercerie. Şi el m-a întrebat pentru a suta oară dacă eram eu proprietara. Nu-şi mai revenea. Era mândru. *Merceria Jo, fosta Maison Pillard, Merceria Jo,* numele tău pe o firmă, Jo, îţi dai seama! Mă bucur pentru tine. Apoi a ridicat capul şi m-a privit. Cine sunteţi dumneavoastră?

Cine sunteţi dumneavoastră. Cele şase minute tocmai trecuseră.

Jo era mai bine. Oseltamivirul, odihna, tagliatellele cu spanac şi brânză proaspătă şi cântecelele mele blânde au învins gripa ucigaşă. A stat câteva zile acasă, a mai meşterit câte ceva şi într-o seară, când a deschis o bere Tourtel şi a dat drumul la televizor, am ştiut că era pe deplin vindecat. Viaţa şi-a reintrat pe făgaşul ei calm, ascultător.

În zilele care au urmat, merceria a fost mereu plină, iar *zecedegetedeaur* a înregistrat mai mult de cinci mii de accesări pe zi. Pentru prima dată în douăzeci de ani, mi s-a terminat stocul de nasturi din cazeină, din fildeş natural şi din galalit, stocul de dantele făcute cu laseta şi guipure, de probe şi grunduri, precum şi stocul de ciucuri. Ceea ce era chiar culmea, fiindcă de-un an întreg nu mai vândusem nici măcar un ciucure. Am avut impresia că sunt într-un film siropos de Frank Capra şi pot să vă spun că, uneori, siropul e tare bun.

Când emoţia s-a consumat, Danièle, Françoise şi cu mine am împachetat cuverturile, puloverele, feţele de pernă brodate pe care Jo le primise în dar, iar Danièle şi-a asumat sarcina să le doneze unei organizaţii caritabile a Diecezei de Arras.

Dar evenimentul cel mai important din acea perioadă a vieţii noastre, cel

care le isteriza deja de două zile pe gemene, era că biletul câștigător la EuroMillions fusese validat în Arras. Arras, la naiba, tocmai în fundătura asta, putea să ni se întâmple nouă, au strigat ele, optsprezece milioane de euro, bine, bine, e un fleac pe lângă cele șaptezeci și cinci de milioane câștigate în Franconville, dar totuși sunt optsprezece milioane! Of, chestia asta mă scoate din sărite!

Ceea ce le făcea să fiarbă însă și mai rău, aducându-le în pragul apoplexiei, era că persoana care câștigase nu dăduse încă niciun semn.

Și că nu mai rămâneau decât patru zile până ce suma avea să fie pierdută prin neprezentarea câștigătorului și repusă în joc.

Nu știu cum, dar am știut.

Am știut, fără să mă uit încă o dată la cifre, că eram eu.

O șansă din șaptezeci și șase de milioane, iar norocul picase tocmai pe mine. Am citit cifrele din casetă în *Voix du Nord*. Toate erau acolo.

6, 7, 24, 30 și 32. Stelele cu numerele 4 și 5.

Un bilet validat la Arras, Place des Héros. Cumpărat cu doi euro. Sistem flash.

18 547 301 euro și 28 de centime.

Atunci am leșinat.

Jo m-a găsit pe jos, în bucătărie – așa cum o găsisem eu pe trotuar pe mama, acum treizeci de ani.

Plecam împreună la cumpărături când mi-am dat seama că lista cu ce trebuia luat o uitasem pe masa din bucătărie. Am urcat din nou; mama aștepta pe trotuar.

Când am coborât, chiar în clipa în care ieșeam în stradă, am văzut-o pe mama privindu-mă și deschizând larg gura, fără să scoată vreun sunet; fața i s-a schimonosit și pe chip i s-a întipărit aceeași grimasă ca a groaznicului personaj din *Strigătul* lui Munch, iar mama s-a prăbușit, comprimându-se ca burduful unui acordeon. Patru secunde au fost de ajuns ca să rămân orfană. Mă grăbisem spre ea, dar prea târziu.

Mereu ne grăbim prea târziu când moare cineva. De parcă n-ar fi oricum degeaba.

Au fost câteva strigăte, un scrâșnet de frână. Cuvintele păreau să mi se scurgă din gură asemenea lacrimilor; mă sufocau.

Apoi i-a apărut pata pe rochie, între picioare. Pata s-a mărit văzând cu ochii, ca o tumoare roșinoasă. Am simțit de îndată în gât fiorul unui fâlfâit de aripă, arsura unei gheare; atunci, după gura aceea a personajului din tablou, după cea a mamei mele, și a mea s-a deschis la rândul ei, iar dintre buzele mele grotești și-a luat zborul o pasăre. Odată ajunsă în libertate, pasărea a scos un țipăt terifiant: cântul i-a înghețat.

Un cânt al morții.

Jo s-a panicat. A crezut că era gripa ucigașă. A vrut să-l sune pe doctorul Caron, dar între timp mi-am revenit și l-am liniștit. Nu-i nimic, n-am avut timp să mănânc, ajută-mă să mă ridic, o să stau cinci minute pe-un scaun și totul o să fie bine, o să fie bine. Arzi toată, a zis el, cu mâna pe fruntea mea. O să fie bine, crede-mă pe cuvânt, plus că mi-a venit ciclul, de asta am temperatură.

Ciclu. Cuvântul magic. Care îi îndepărtează pe majoritatea bărbaților.

Îți pun ceva de mâncare la încălzit, mi-a propus el, deschizând frigiderul, asta dacă nu cumva vrei să comanzi o pizza. Am zâmbit. Jo al meu. Bărbatul meu cel duios. Poate că n-ar fi rău să luăm și noi masa în oraș măcar o dată, am murmurat. A zâmbit, luându-și o bere Tourtel. Pun o haină pe mine, frumoasa mea, și apoi sunt numai al tău.

Am mâncat la restaurantul vietnamez aflat la două străzi distanță de casa noastră. Era practic gol înăuntru și m-am întrebat oare cum fac patronii ca să-și țină afacerea. Am comandat o supă ușoară cu tăiței de orez (*bùn than*), iar Jo pește prăjit (*cha ca*) și l-am luat de mână ca-n vremea logodnei noastre, acum douăzeci de ani. Îți strălucesc ochii, a șoptit el cu un zâmbet nostalgic.

Și dacă ai putea să-mi auzi inima bătând, mi-am zis eu, ți-ar fi teamă să nu explodeze.

Mâncarea a sosit destul de repede; de-abia m-am atins de supă. Jo s-a înnegurat. Nu ți-e bine? Am plecat ușor ochii.

Trebuie să-ți spun ceva, Jo.

El a simțit probabil importanța mărturisirii mele. A lăsat din mână bețișoarele. Și-a șters delicat buzele cu șervetul de bumbac – întotdeauna se străduia la restaurant –, m-a prins de mână. Buzele uscate îi tremurau. Spune-mi că nu-i nimic grav, ca să mă liniștesc. Jo, nu ești bolnavă? Pentru că... pentru că dacă ți s-ar întâmpla ceva, ar fi sfârșitul lumii, eu... Ochii mi s-au umplut de lacrimi și în același timp am început să râd, un râs reținut, care semăna cu fericirea. Aș muri fără tine, Jo. Nu, Jo, nu-i nimic grav, nu te neliniști, am șoptit eu.

Voiam să-ți spun că te iubesc.

Și mi-am jurat că în viața mea n-aș renunța la toate astea; nici dacă mi s-ar da toți banii din lume.

Am făcut dragoste cu mare blândețe în noaptea aceea.

Să fi fost din cauza palorii, a noii mele fragilităţi? Să fi fost din cauza spaimei lui iraţionale de a mă pierde, spaimă prin care trecuse cu câteva ore mai devreme, la restaurant? Să fi fost pentru că noi nu mai făcuserăm dragoste de multă vreme, aşa că îi lua timp să înveţe din nou geografia dorinţei, să-şi îmblânzească iarăşi brutalitatea tipic masculină a gesturilor? Să fi fost pentru că el mă iubea atât de mult încât punea plăcerea mea mai presus de a sa proprie?

Atunci, pe loc, n-am ştiut răspunsul. Astăzi îl ştiu. Dar, Doamne, ce frumoasă a mai fost noaptea aceea.

Mi-a amintit de nopţile cele dintâi ale amanţilor, cele în care alegi să mori odată cu ivirea zorilor; nopţile acelea care nu se sinchisesc de nimic altceva decât de ele înseşi, departe de lume, de zgomot, de răutate. Şi apoi, odată cu trecerea timpului, îşi fac apariţia zgomotul şi răutatea, iar trezirile devin greoaie şi deziluziile crude. Dorinţei îi urmează întotdeauna plictiseala. Iar plictiselii nu-i poate pune capăt decât iubirea. Iubirea cu I mare; visul nostru al tuturor.

Îmi amintesc că am plâns la sfârşitul cărţii *Belle du Seigneur*. Am fost chiar furioasă când cei doi amanţi s-au aruncat de la fereastra hotelului Ritz, la Geneva. Am aruncat eu însămi cartea la gunoi şi, în scurta ei cădere, a luat cu sine marele I.

Dar în noaptea aceea mi s-a părut că se întorsese.

Când s-au ivit zorii, Jo a dispărut. De o lună, în fiecare dimineaţă urmează un curs de perfecţionare care ţine de la şapte şi jumătate la nouă, asta ca să devină contramaistru şi astfel să se mai apropie cu încă un pas de împlinirea visurilor sale.

Dar visurile tale, iubitule, eu pot de-acum să ţi le îndeplinesc; nu costă deloc mult. O plasmă Sony cu diagonala de 52’: 1 400 de euro. Un ceas cu cronometru Seiko: 400 de euro. Un şemineu în salon: 500 de euro şi încă 1 500 de euro

pentru lucrări. Un Porsche Cayenne: 89 000 de euro. Și integrala *James Bond*, incluzând 22 de filme: 170 de euro.

E oribil. Cred că oricum ar fi.

Ceea ce mi se întâmplă e îngrozitor.

Am întâlnire la Française des Jeux, la Boulogne-Billancourt, în regiunea pariziană.

Am luat devreme trenul în dimineața asta. I-am zis lui Jo că trebuie să mă văd cu niște furnizori: Synextile, Eurotessile și Filagil Sabarent. Că urmează să mă întorc târziu și să nu mă aștepte. E piept de pui în frigider și *ratatouille* de pus la încălzit.

M-a însoțit la gară, apoi a alergat până la uzină ca să nu întârzie la cursul lui de perfecționare.

În tren mă gândesc la visurile gemenelor, la deziluziile lor din fiecare vineri seară, când se extrag bilele și ies alte numere decât cele calculate de ele, gândite, cumpănite și iar chibzuite. Mă gândesc la comunitatea mea de pe blogul *zecedegetedeaur*, la cele cinci mii de Prințese Aurora care visează să se înțepe la deget cu fusul roții lor de tors ca să fie trezite cu un sărut.

Mă gândesc la bucla de șase minute în care își duce existența tatăl meu. La zădărnicia tuturor lucrurilor. La ceea ce banii nu pot repara niciodată.

Mă gândesc la toate câte mama nu a avut, dar la care a visat și pe care i le-aș fi putut acum oferi: o călătorie pe Nil, un sacou Saint Laurent, o geantă Kelly, o menajeră, o coroană din ceramică în locul acelei oribile coroane de aur care îi eclipsa zâmbetul minunat, un apartament pe rue des Teinturiers, o seară la Paris, la Moulin Rouge și la Mollard, regele stridiilor, și nepoți. Ea spunea că „bunicile sunt cele mai bune mame, fiindcă unei mame îi dă destul de furcă să fie femeie”. Mama îmi lipsește la fel de mult ca în ziua când a căzut pe stradă. Mi-e mereu frig în preajma ei. Plâng mereu. Cui să-i dau optsprezece milioane cinci sute patruzeci și șapte de mii trei sute unu euro și douăzeci și opt de centime ca să se întoarcă mama?

Mă gândesc la mine, la tot ceea ce mi-aș putea permite acum și totuși nu-mi doresc nimic. Nimic din ce mi-ar putea cumpăra tot aurul din lume. Dar oare așa

or fi stând lucrurile cu oricine?

Fata care mă întâmpină la recepție e fermecătoare.

A, al dumneavoastră e biletul din Arras! Mă pune să aștept într-un salonaș, îmi oferă ceva de citit, îmi propune un ceai sau o cafea; mulțumesc, zic eu, am băut deja trei de azi-dimineață până acum; și mă simt de îndată stupidă și atât de provincială, atât de tembelă. În scurt timp, ea se întoarce după mine și mă conduce la biroul unui oarecare Hervé Meunier, care mă primește cu brațele deschise. Vai, ne-ați dat fiori reci pe șira spinării, zise el râzând, dar în sfârșit sunteți aici, asta contează. Luați loc, vă rog. Faceți-vă comodă. Simțiți-vă ca acasă. Acest *acasă* e un birou mare, cu mochetă pufoasă; îmi las, cu discreție, un picior să alunece afară din pantofii cu talpă plată ca s-o pot atinge și ca să mă pot afunda un pic în ea; o climatizare blândă împrăștie un aer plăcut și, dincolo de geamuri, sunt alte clădiri de birouri. Par niște tablouri imense de Hopper, în alb și negru.

Acesta este punctul în care începe o viață nouă. Aici, în fața lui Hervé Meunier, descoperi licoarea magică. Aici primești talismanul care schimbă vieți.

Graalul.

Cecul.

Cecul pe numele dumneavoastră. Pe numele Jocelyne Guerbette. Un cec în valoare de 18 547 301 euro și 28 de centime.

Îmi cere atât biletul, cât și cartea de identitate. Verifică. Dă un scurt telefon. Cecul va fi gata în două minute, doriți o cafea? Avem toată gama Nespresso. De data asta, nu răspund. Cum doriți. În ceea ce mă privește, sunt dependent de Livanto, datorită texturii cremoase, ăăă, suave, catifelate, da, ăăă, așteptând cecul, reia el, mi-ar plăcea să vi-l prezint pe un coleg. De fapt, *trebuie* să-l întâlniți.

E un psiholog. Nu știam că să ai optsprezece milioane e o boală. Evit însă orice comentariu.

Psihologul e de fapt o psihologă. Seamănă cu Emmanuelle Béart; ca și ea, are buzele lui Daisy Duck, buze atât de pline încât, dacă le-ai mușca, ar exploda. Poartă un taior negru care-i pune în evidență plasticitatea (ca în *chirurgia plastică*), îmi întinde o mână osoasă și îmi spune că nu va dura mult. Îi trebuie patruzeci de minute ca să-mi explice că tot ceea ce mi se întâmplă este în același timp un mare noroc și o mare nenorocire. Sunt bogată. Voi putea să-mi cumpăr

tot ceea ce-mi doresc. Voi putea face cadouri. Dar atenţie. Va trebui să am grijă. Pentru că, atunci când ai bani, brusc toată lumea te iubeşte. Deodată eşti iubit de necunoscuți. O să fiți cerută în căsătorie. O să vi se trimită poeme. Scrisori de dragoste. Scrisori de ură. O să vi se ceară bani ca să fie tratată de leucemie o fetiță care se numește tot Jocelyne. O să vi se trimită fotografii cu un câine chinuit şi o să vi se ceară să-l adoptaţi la distanţă, să-i fiţi salvatoare; o să vi se promită un adăpost cu numele dumneavoastră, crochete, pateu pentru câini, un concurs canin sub aceeaşi titulatură. O mamă de copil care suferă de miopatie o să vă trimită un film video tulburător în care îl veţi vedea pe micuţ cum cade pe scară, se izbește cu capul de perete și o să vă ceară bani ca să instaleze un lift în casă. O alta vă va trimite fotografii cu propria-i mamă căreia îi curge saliva din gură şi care face pe ea şi vă va cere cu vorbe încărcate de lacrimi şi durere s-o ajutaţi să plătească o femeie care să stea cu mama ei. Vă va trimite chiar şi un formular ca să vă puteți deduce ajutorul acordat din impozite. O anume Guerbette din Pointe-à-Pitre se va dovedi a fi verișoara dumneavoastră şi vă va cere bani de bilet ca să vină să vă viziteze, apoi bani pentru o garsonieră, apoi să-l întâlniți pe prietenul ei vraci care vă va face să scăpați de kilogramele în plus. Nu mai vorbesc despre bancheri. Numai lapte şi miere dintr-odată. Doamna Guerbette în sus, doamna Guerbette în jos, plecăciuni, osanale. Puteți face depuneri fără a plăti impozit. Investiți în regiunile franceze DOM. Legea Malraux[2]. Amendamentul Scellier[3]. Aur, case şi pietre prețioase. Nu vă vor vorbi despre impozite. Despre ISF[4]. Despre controale financiare. Nici despre comisioanele lor.

Înțeleg despre ce boală vorbește psihologa. Este boala celor care nu au câştigat, sunt propriile lor temeri pe care încearcă să mi le inoculeze, ca pe un vaccin contra răului. Protestez. Există totuşi oameni care au supraviețuit. N-am câştigat decât optsprezece milioane. Dar aceia care au câştigat o sută, cincizeci, chiar şi treizeci de milioane? Tocmai, îmi răspunde psihologa cu un aer misterios, tocmai. Abia acum accept, aşadar, o cafea. Un Livato, cred, sau poate un Livatino, cremos în orice caz. Cu un cub de zahăr, mulţumesc. Au fost multe sinucideri, îmi zice ea. Multe, multe depresii, divorţuri, ură şi drame. S-au înregistrat lovituri de cuţit. Răniri produse cu capătul duşului. Arsuri făcute cu butelia de gaz. Familii sfâşiate, distruse. Nurori puse pe înşelat, gineri alcoolici. Contracte încheiate pentru uciderea cuiva; da, ca în filmele proaste. Am avut de-

a face cu un socru care a promis o mie cinci sute de euro celui care i-ar elimina soția, care câștigase puțin sub șaptezeci de mii de euro. Un ginere care a tăiat două falange ca să aibă acces la codul de card. Semnături false, acte false. Banii te fac nebun, doamnă Guerbette, sunt la originea a patru crime din cinci. Declanşează o depresie din două. Nu am ce sfat să vă dau, încheie ea, doar această informaţie. Dacă doriţi, avem o celulă de susţinere psihologică. Își pune ceașca de cafea pe masă, fără ca buzele acelea de Daisy Duck s-o fi atins măcar. Le-ați dat celor apropiați vestea? Nu, răspund eu. E perfect, zice ea; vă putem ajută să le spuneți, să găsiți cuvintele potrivite ca să diminuați șocul; pentru că va fi un șoc, o să vedeți. Aveți copii? Am încuviințat. Ei bine, ei nu vă vor mai vedea doar ca pe o mamă, ci ca pe o mamă bogată și își vor cere partea. Iar soțul dumneavoastră poate că are o slujbă modestă; ei bine, va dori să nu mai muncească, ci să se ocupe de averea dumneavoastră *comună*; am spus bine avere comună, pentru că de acum înainte aceasta îi va aparține în egală măsură și lui, pentru că vă iubește, ah, da, o să vă spună că vă iubește, o să vă ofere flori, sunt alergică, i-am tăiat-o eu brusc, o să vă ofere… ciocolată sau mai știu eu ce, a continuat ea, în orice caz, o să vă răsfețe, o să vă adoarmă, o să vă otrăvească. E un scenariu scris dinainte, doamnă Guerbette, scris de mult timp, lăcomia arde tot pe unde trece; amintiți-vă de familiile Borgia, Agnelli și, mai recent, de Betencourt.

Apoi m-a pus să promit că am înțeles bine tot ce mi-a spus. Mi-a întins o carte de vizită cu patru numere de telefon în caz de urgenţă; nu ezitaţi să ne sunaţi, doamnă Guerbette, şi nu uitaţi că de acum înainte veţi fi iubită pentru altceva decât pentru dumneavoastră însevă. Apoi m-a condus înapoi la Hervé Meunier.

Acesta a zâmbit cu toți dinții.

Dinţii lui îmi amintesc de aceia ai negustorului care ne-a vândut mie şi lui Jo prima noastră maşină de ocazie, un Ford Escort albastru din 1983, într-o dimineaţă de martie, în parcare la Leclerc. Ploua.

Cecul dumneavoastră, zise el. Iată-l. Optsprezece milioane cinci sute patruzeci şi şapte de mii trei sute unu euro şi douăzeci şi opt de centime, a rostit el lent, ca pe o condamnare. Sunteţi sigură că nu preferaţi banii printr-un virament bancar?

Sunt sigură.

De fapt, nu mai sunt sigură de nimic.

2 *Belle du Seigneur – Frumoasa Domnului* de Albert Cohen, apărută în traducerea Irinei Mavrodin la Editura Est, Bucureşti, 2000 (n. trad.).

3 Lege din 4 august 1962, de pe vremea când Malraux era ministrul Culturii, conform căreia proprietarii de imobile vechi care au făcut obiectul unei restaurări pot deduce din venitul global deficitul funciar rezultat din lucrările de restaurare. Legea a fost modificată semnificativ în 2009 (n. trad.).

4 Amendament din 2008 referitor la reducerea impozitului pe locuință (n. trad.).

Trenul meu spre Arras e abia peste șapte ore.

Aș putea să-l rog pe Hervé Meunier, pentru că se oferă, să-mi schimbe biletul de tren, să facă o rezervare mai devreme, dar e frumos afară. Vreau să merg puțin pe jos. Am nevoie de aer. Daisy Duck m-a făcut K.O. Nu pot să cred că în Jo al meu s-ar putea ascunde un ucigaș; nici chiar un mincinos și cu atât mai puțin un hoț. Să cred că propriii copii mă vor vedea cu ochii rățoiului Donald din benzile desenate ale copilăriei mele, cu acei ochi mari, lacomi – în care se profilează semnul $ al dolarului – pe care îi face personajul atunci când privește ceva la care poftește.

Lăcomia arde tot pe unde trece, spusese ea.

Hervé Meunier mă conduce până pe trotuar. Îmi urează noroc. Păreți o persoană cumsecade, doamnă Guerbette. Cumsecade, ia nu mai spune. O persoană cu optsprezece milioane în buzunar, asta da. O avere pe care plecăciunile lui nu i-o vor aduce niciodată. E bizar cum adesea lacheii dau impresia că posedă bogăția stăpânilor. Uneori cu o asemenea măiestrie, încât sfârșim prin a deveni noi lacheii lor. Lacheii lacheilor. Nu-i nevoie să mergeți mai departe, domnule Meunier, zic eu, retrăgându-mi mâna pe care o reține cu o insistență umedă într-a sa. Își pleacă ochii și se întoarce în clădire, își validează ecusonul și învârte turnichetul. Se va întoarce la decorul biroului unde nimic nu-i aparține, nici măcar mocheta pufoasă sau planul clădirii agățat pe perete. Face parte din rândul casierilor de la bancă, cei care numără mii de bancnote ce nu fac altceva decât să le frigă degetele.

Asta până într-o bună zi.

O iau pe rue Jean-Jaurès până la stația de metrou Boulogne-Jean Jaurès, linia 10, înspre Gare d’Austerlitz, cu schimbare la Motte-Picquet. Mă uit pe bilețel. Iau linia 8 spre Créteil-Préfecture și ies la Madeleine; traversez Boulevard de la Madeleine, cobor pe rue Duphot și urc pe rue Cambon, pe partea

stângă, până la numărul 31.

De abia întind mâna, că ușa se și deschide singură mulțumită portarului. Doi pași și pătrund într-o altă lume. E răcoare. Lumina e blândă. Vânzătoarele sunt frumoase, discrete; una dintre ele se apropie și-mi șoptește: pot să vă ajut, doamnă? Mă uit, mă uit, bolborosesc eu impresionată, dar ea este cea care mă privește.

Vechiul meu palton cenușiu, dar atât de comod, nici n-aveți idee, pantofii mei cu talpă plată – i-am ales de dimineață devreme pentru că mi se umflă picioarele în tren –, geanta mea uzată, deformată; vânzătoarea îmi surâde: nu ezitați să mă întrebați orice doriți. Se îndepărtează discret, elegant.

Mă apropii de un sacou drăguț în două culori, din tweed de lână și bumbac, la 2 490 de euro. Gemenelor le-ar plăcea la nebunie. Ar trebui să iau două, 4 980 de euro. O frumoasă pereche de sandale din PVC, cu tocuri de 90 de mm, 1 950 de euro. Mănuși fără degete, cu formă teșită, din piele de miel, 650 de euro. Un ceas foarte simplu, din ceramică albă, 3 100 de euro. O geantă încântătoare din piele de crocodil, care pe mama ar fi încântat-o de-a dreptul, dar pe care nu ar fi avut niciodată curajul s-o poarte; prețul se comunică la cerere.

De la cât pornește prețul pentru un produs făcut la comandă?

Deodată, o actriță al cărei nume nu mi-l amintesc niciodată iese din magazin. Duce câte o pungă mare în fiecare mână. Trece atât de aproape de mine încât îi simt adierea parfumului, ceva greu, oarecum grețos; vag sexual. Portarul face o plecăciune pe care ea nu o remarcă. Afară, șoferul se grăbește să-i ia din mână cele două pungi. Ea se cufundă într-o uriașă mașină neagră, apoi dispare îndărătul geamurilor întunecate, înghițită parcă înăuntru.

Ce scenă!

Eu însămi, Jocelyne Guerbette, proprietara unei mercerii la Arras, aș putea să devalizez magazinul Chanel, să închiriez un șofer și să mă deplasez într-o limuzină; dar pentru ce? Singurătatea pe care am citit-o pe chipul acelei actrițe m-a îngrozit. Așa că mă retrag discret din magazinul de vis, vânzătoarea îmi adresează un surâs politicos de părere de rău, portarul îmi deschide ușa, dar nu beneficiez de plecăciune sau poate că nu o remarc eu.

Afară aerul e tare. Zgomotul produs de claxoanele mașinilor, nerăbdarea care amenință de peste tot, șoferii care conduc în pragul sinuciderii, curierii kamikaze de pe rue de Rivoli, la câteva zeci de metri de locul în care mă aflu,

totul mă liniştește dintr-odată. Fără mochetă pufoasă, fără reverenţe exagerate. În sfârşit doar violenţa obişnuită. Durerea meschină. Tristeţea care nu iese la iveală. Mirosuri brutale, vag animalice, chimice, ca la Arras în spatele gării. Adevărata mea viaţă.

Mă îndrept atunci către Jardin des Tuileries; strâng la piept geanta mea urâtă, *seiful* meu; Jo mi-a zis să fiu atentă la pungaşii din Paris. Sunt bande de copii care-ţi şterpelesc tot şi tu nu-ţi dai seama de nimic. Cerşetoare cu nou-născuţi care nu plâng niciodată, care abia dacă mişcă, sedaţi cu Dénoral sau cu Hexapneumine. Mă gândesc la *Scamatorul* lui Hieronymus Bosch, mama adora tabloul ăsta; îi plăceau cele mai mărunte detalii, ca nucşoarele de pe masa escrocheriei.

Urc pe Allée de Diane până la exedra din partea de nord a grădinii, unde mă aşez pe o băncuţă de piatră. Soarele îmi desenează o pată de lumină la picioare. Îmi doresc dintr-odată să fiu Degeţica. Să mă cufund în băltoaca asta de aur. Să mă încălzesc. Să mă ard.

Chiar înconjurate de maşini şi de scuterele acelea îngrozitoare, blocate între rue de Rivoli şi Quai Voltaire, particulele de aer îmi par – în mod curios – mai clare, mai curate. Ştiu foarte bine că nu e posibil. Că e doar rodul imaginaţiei mele, al spaimei mele. Îmi scot sendvişul din geantă; mi l-a pregătit Jo azi-dimineaţă, pe când afară era încă noapte. Două tartine cu ton şi un ou tare. I-am zis: te rog, o să-mi cumpăr ceva din gară, dar el a insistat: sunt toţi nişte hoţi, mai ales prin gări; îţi vând cu opt euro un sendviş care nu-i aşa de bun ca al meu şi nici nu-i sigur că e proaspăt.

Jo al meu. Prevăzătorul meu. E bun sendvişul tău.

La câţiva metri distanţă, o statuie a lui Apollo urmărind-o pe Daphne şi una a lui Daphne urmărită de acelaşi Apollo. Un pic mai încolo, o Venus Calipigia; de la grecescul *kallipygos*, adjectiv al cărui sens îmi amintesc că l-am învăţat la ora de desen: care are fese frumoase. Vezi: mari, grase. Ca ale mele. Şi iată-mă pe mine, o oarecare din Arras, aşezată pe fesele mele frumoase, mâncând un sendviş în Jardin des Tuileries din Paris întocmai ca o studentă, în vreme ce în geantă am o avere.

O avere terifiantă, căci deodată realizez că Jo are dreptate.

Chiar şi la un preţ de opt euro, de doisprezece, de cincisprezece, niciun sendviş nu ar fi la fel de bun ca acesta făcut de el.

Mai târziu – mai am încă timp până la plecarea trenului – o să cotrobăi prin Marché Saint-Pierre, pe rue Charles Nodier. Pentru mine, e ca peştera lui Ali Baba.

Mâinile mi se afundă în ţesături, degetele îmi tremură când ating organdi, fetru fin, iută, cuverturi făcute din bucăţi de ţesături de toate felurile. Resimt beţia pe care trebuie s-o fi trăit femeia aceea închisă o noapte întreagă într-un magazin Sephora, prezentată în frumosul lor clip publicitar. Ameţeala asta n-ar putea-o cumpăra tot aurul din lume. Aici, toate femeile sunt frumoase. Ochii le strălucesc. Dintr-o bucată de ţesătură ele îşi imaginează deja o rochie, o pernă, o păpuşă. Aici îşi ţes visuri; frumuseţea lumii e în mâinile lor. Înainte să plec, cumpăr nişte mătase Bemberg, câteva curele din polipropilenă, bandă zigzag din bumbac şi ciucuri din mărgele.

Fericirea costă mai puţin de patruzeci de euro.

Pe parcursul celor cincizeci de minute cât durează călătoria, dormitez în atmosfera silenţioasă din TGV. Mă întreb dacă lui Romain şi Nadine le lipseşte ceva, acum că pot să le ofer totul. Romain şi-ar putea deschide propriul local specializat în clătite. Nadine ar putea să facă toate filmele pe care şi le doreşte, fără a mai depinde de recunoaşterea publicului pentru a duce o viaţă decentă. Dar ar putea asta răscumpăra oare timpul pe care nu l-am petrecut împreună? Vacanţele făcute departe unii de alţii, lipsurile, orele de singurătate şi frigul din noi? Temerile?

Banii anulează oare distanţele, îi apropie ei pe oameni?

Iar tu, dragul meu Jo, dacă ai şti de banii ăştia, ce-ai face? Spune-mi, ce-ai face?

Jo mă aştepta la gară.

De îndată ce m-a văzut, a grăbit pasul, fără a se pune însă pe alergat. M-a luat în braţe pe peron. Efuziunea asta neaşteptată m-a surprins; am râs, aproape stânjenită. Jo, Jo, ce se petrece? Jo, a murmurat el la urechea mea, sunt bucuros că te-ai întors.

Şi iată.

Cu cât sunt mai gogonate minciunile, cu atât mai puţin ne dăm seama de ele.

Şi-a slăbit strânsoarea, mâna i-a alunecat până la a mea şi am mers aşa spre casă. I-am povestit peripeţiile mele. Am inventat rapid o întâlnire la Filagil Sabarent, o mercerie en gros din arondismentul 3. I-am arătat minunăţiile cumpărate de la Marché Saint-Pierre. Şi sendvişul meu, a fost bun?, m-a întrebat el. M-am ridicat atunci pe vârful picioarelor şi l-am sărutat pe gât. Cel mai bun din lume. Ca şi tine.

Françoise s-a repezit în mercerie.

Asta e!, a strigat ea, s-a dus să-şi ia cecul! E o femeie. A apărut aici, în *La Voix du Nord*, cineva din Arras, care ţine să-şi păstreze anonimatul! Uite, priveşte! Îţi dai seama, a aşteptat până în ultimul minut! Eu m-aş fi dus imediat, mi-ar fi fost prea teamă să nu rămân fără bani, optsprezece milioane, îţi dai seama, Jo; de acord, nu sunt chiar cele o sută de milioane din Venelles, dar au fost cincisprezece care au câştigat, asta înseamnă şase milioane de fiecare, pe când acum sunt optsprezece milioane numai pentru ea, optsprezece milioane, mai mult de o mie de ani cu salariu minim pe economie, Jo, o mie de ani, la naiba! Danièle a intrat şi ea în magazin. Era toată roşie la faţă. Aducea trei cafele. Aoleu, a pufăit ea, ce chestie. Am trecut pe la tutungerie, nimeni n-are habar cine e, nici măcar guralivul ăla ştie-tot care spală clienţii pe cap la Jean-Jac. Françoise a întrerupt-o. O să apară în curând vreun Maserati sau Porsche Cayenne şi atunci vom afla cine e. Nu-s maşini de femei astea, mai degrabă un Mini sau un Fiat 500. Am intervenit eu să le stric cheful.

Poate că nu-şi va cumpăra o maşină, poate că nu-şi va schimba deloc viaţa.

Gemenele au izbucnit în hohote. Pentru că tu nu ai schimba nimic? Ai rămâne aici, în mica ta mercerie, vânzând bucăţi de stofă ca să le dai o ocupaţie femeilor care se plictisesc, care nu au nici măcar curajul să-şi ia un amant! O, nu! Tu ai face ca noi, ţi-ai schimba viaţa, ţi-ai cumpăra o casă drăguţă la mare, în Grecia poate, ţi-ai achita o călătorie frumoasă, ai lua o maşină superbă, ţi-ai răsfăţa copiii şi pe prietenele tale, a adăugat Françoise; ţi-ai reface garderoba, te-ai duce la Paris să faci shopping, nu te-ai mai uita niciodată la preţ şi uite, ca să nu te simţi vinovată, ai face chiar o donaţie pentru bolnavii de cancer. Sau pentru cei care suferă de miopatie. Am ridicat din umeri. Toate astea pot să le fac fără să câştig, am zis. Da, dar nu este acelaşi lucru, au răspuns ele, absolut deloc. Nu poţi să…

A intrat o clientă, iar asta ne-a făcut să tăcem, să ne înghițim chicotelile.

A privit cu detașare mânerele de genți, a cântărit în mână unul din abaca, rigid, apoi s-a întors și m-a întrebat ce face Jo. Am asigurat-o că totul e în regulă, i-am mulțumit.

Sper că vesta mea i-a făcut plăcere, a zis ea, o vestă verde cu nasturi de lemn, apoi mi-a mărturisit suspinând că fiica ei cea mare e la spital, pe moarte din cauza aceleiași gripe teribile. Nu mai știu ce să fac, ce să zic. Scrieți așa de frumos pe blog, Jo, ce pot să-i spun fetei mele de rămas-bun? Puteți să-mi sugerați câteva cuvinte? Vă rog.

Danièle și Françoise s-au evaporat. Chiar dacă ar fi avut ele optsprezece milioane, chiar dacă am fi avut toate optsprezece milioane, tot n-am mai fi putut face absolut nimic pentru această mamă.

Când am ajuns la spital, fiica ei cea mare se afla la terapie intensivă.

Ascunsesem cecul sub branțul din interiorul unui pantof vechi.

Uneori, noaptea, aşteptam ca Jo să înceapă să sforăie ca să mă pot ridica din pat, să merg pâș-pâș până la șifonier, să-mi afund mâna în pantof și să scot hârtia-comoară. Mă închideam apoi în baie și acolo, așezată pe vasul de toaletă, desfăceam cecul și îl priveam.

Cifrele mă făceau să ameţesc.

În ziua în care am împlinit optsprezece ani, tatăl meu îmi dăruise echivalentul a două mii cinci sute de euro. Sunt bani mulți, mi-a zis el. Cu ei poți plăti garanția pentru un apartament, poți face o călătorie frumoasă, poți să-ți cumperi toate albumele de modă pe care le dorești sau o mică maşină de ocazie, dacă preferi; și atunci m-am simțit bogată. Înțeleg astăzi că mă bucuram de bogăția încrederii lui, iar asta-i cea mai mare bogăție.

E un clișeu, știu. Dar unul atât de adevărat.

Înainte să facă accidentul vascular cerebral care l-a prins în bucla repetitivă a unui prezent de șase minute, tata lucrase mai bine de douăzeci de ani la ADMC, uzina chimică din Tilloy-les-Mofflaines, la patru kilometri de Arras. Supraveghea fabricarea clorurii de didecildimetilamoniu și a glutaraldehidei. Mama îi ceruse să facă duș de fiecare dată când intra în casă. Tata zâmbea și se supunea cu bunăvoință acestei exigențe. Dacă glutaraldehida era într-adevăr solubilă în apă, asta nu se întâmpla însă și în cazul clorurii de didecil. Dar n-am pățit niciodată acasă ca roșiile să ni se albăstrească, ouăle să înceapă să explodeze sau nouă să ne crească tentacule pe spate. Se pare că săpunul de Marsilia făcea miracole.

Mama preda desen la clasele primare și în fiecare miercuri seară, la Muzeul de Artă, conducea un atelier de pictură după model. Desena splendid în creion. Albumul nostru cu fotografii de familie e de fapt un carnet de desen. Copilăria mea seamănă cu o operă de artă. Mama era frumoasă, iar tata o iubea.

Mă uit la cecul ăsta blestemat, dar el este cel care se uită la mine.

Care mă acuză.

Știu că niciodată nu-ți răsfeți îndeajuns de mult părinții și că nu-ți dai seama de asta decât atunci când e deja prea târziu. Pentru Romain eu nu mai reprezint decât un număr de telefon în memoria mobilului, amintiri din vacanțele la Bray-Dunes și câteva duminici în golful Somme. El nu mă răsfață, așa cum nici eu nu mi-am răsfățat părinții. Întotdeauna ne transmitem mai departe greșelile. Nadine e diferită. Ea nu vorbește. Ea dăruiește. Nouă ne revine sarcina de a învăța să decodăm. Să primim. De la Crăciunul trecut încoace, îmi trimite pe internet filmulețele ei de la Londra.

Ultimul dintre ele ține un minut.

Are un singur plan și efecte de zoom ușor violente. Vezi o bătrână pe peron, la Victoria Station. Are părul alb, pare un enorm bulgăre de zăpadă. Coboară din metrou, face câțiva pași, apoi își lasă jos valiza mult prea grea. Privește în jurul ei; mulțimea o înconjoară cum înconjoară apa o piatră; apoi deodată rămâne singură, minusculă, uitată. Femeia nu e vreo actriță. Mulțimea nu e o mulțime de figuranți. E o imagine reală. Oameni reali. O poveste adevărată. O înfrângere banală. Pentru coloana sonoră, Nadine a ales *adagietto*-ul din Simfonia a V-a de Mahler, transformând acest minut în minutul cel mai tulburător pe care mi-a fost dat să-l văd vreodată pe tema suferinței pe care ți-o produce abandonul. Pierderea. Spaima. Moartea.

Am strâns cecul. Îl strâng în mâna făcută pumn.

Am început să slăbesc.

Cred că din pricina stresului. La prânz nu mă mai duc acasă, rămân la mercerie. Nu mai iau masa. Gemenele se neliniștesc, eu ofer drept pretext socotelile întârziate, comenzile de pus în ordine, blogul. De-acum am aproape opt mii de accesări pe zi. Am acceptat să fac publicitate pe blog, iar cu banii câştigaţi pot s-o plătesc pe Mado. De când fiica ei cea mare a ajuns luna trecută la terapie intensivă din pricina unei infecţii pulmonare, Mado are timp liber. Ea e acum cea care are prea multe cuvinte de oferit. Prea multă iubire. E plină de lucruri inutile, de reţete pe care nu le va face niciodată (plăcintă cu pere, biscuiţi cu zahăr brun), de cântecele pentru nepoţii pe care nu-i va mai avea niciodată. Uneori se trezeşte plângând în mijlocul unei fraze sau la auzul unui cântec sau când o fată intră şi cere o panglică de serj sau fundă ripsată pentru mama ei. Ea lucrează cu noi acum. Răspunde la mesajele primite pe *zecedegetedeaur*; preia şi urmăreşte comenzile de când ne-am încercat norocul cu un mic magazin virtual. Fiica ei cea mare se numea Barbara. Era de vârsta lui Romain.

Mado le adoră pe gemene; sunt nişte nebune, zice ea, dar unele aşa de *cool*. De când mă ajută cu blogul, încearcă şi ea cuvinte de-ale tinerilor.

Câtă *energie*!

În fiecare miercuri se duce să ia masa cu Danièle şi Françoise pe rue de la Taillerie, la localul Deux Frères. Comandă o salată, o apă Perrier, uneori un pahar cu vin, dar mai ales îşi completează biletele la loto. Îşi scormonesc memoria în căutarea numerelor magice. O aniversare. Data unei întâlniri amoroase. Greutatea lor ideală. Numărul asigurării sociale. Cel al casei în care au copilărit. Data unui sărut, a unei prime experienţe. Data imposibil de uitat a unei suferinţe de nemângâiat. Un număr de telefon la care nu mai răspunde nimeni.

În fiecare miercuri după-amiază, când se întoarce, lui Mado îi strălucesc

ochii, rotunzi ca două bile la loto. Și în fiecare miercuri după-amiază îmi zice: o, Jo, Jo, dacă aș câștiga, dacă aș câștiga, nici nu vă imaginați câte aș face!

Și azi, pentru prima dată, am întrebat-o: ce-ați face, Mado? Nu știu, îmi răspunde ea. Dar ar fi extraordinar.

Azi am început lista.

Lista necesităţilor mele.

O lampă pentru masa de la intrare.

Un cuier tip pom (stil bistrou).

Un soi de farfurioară pe care să aranjez cheile şi corespondenţa (de la Cash Express?).

Două tigăi Tefal.

Un nou cuptor cu microunde.

Un storcător de legume.

Un cuţit pentru pâine.

Curăţător de legume economic. (Amuzant să faci pe economicosul când ai optsprezece milioane!!!)

Cârpe.

Un aparat de făcut cuşcuş.

Două seturi de cearşafuri pentru camera noastră.

O plapumă şi o faţă de plapumă.

Un covoraş antiderapant pentru cadă.

O perdea de duş (fără flori!).

Un dulăpior pentru medicamente (de pus în perete).

O oglindă care măreşte, cu lumină. (Văzută pe internet. Marca Babyliss, 62.56 euro fără transport.)

O nouă pensetă.

Papuci pentru Jo.

Dopuri de urechi. (Din pricina sforăitului!)

Un covoraş pentru camera lui Nadine.

O geantă nouă. (Chanel? Să mă uit şi la Dior.)

Un palton nou. (De cercetat din nou stocul la Caroll, pe rue Rouille. Un palton drăguţ, 30% lână, 70% alpaca. Foarte comod. Mă face slabă. 330 de

euro.)

Un Blackberry (am nevoie pentru blog).

Un bilet de tren ca să mă duc la Londra. (Cu Jo. Cel puțin două zile.)

Un radio mic pentru bucătărie.

O nouă masă de călcat.

Un fier de călcat (foarte frumos, cu jet de aburi, firma Calor, văzut la Auchan, 300.99 euro).

Un dizolvant pentru unghii și o mască reparatoare pentru păr. (Marionnaud, 2.90 euro și 10.20.)

Belle du Seigneur. (*De recitit. Văzută în Folio, la Brunet.)*

Cartea Finanțele personale pentru Tonți.

Chiloți și șosete pentru Jo.

O plasmă. (???)

Integrala James Bond *pe DVD. (????)*

Ziarista a revenit.

A adus croasanți și un mic reportofon. Nu pot să mă eschivez.

Nu, nu știu cum a început totul. Da, am dorit să-mi împărtășesc pasiunea. Nu, nu m-am gândit niciodată că asta ar putea interesa atâtea femei. Nu, *zecedegetedeaur* nu este de vânzare. Nu o fac pentru bani. Nu, nu cred că asemenea lucruri pot fi cumpărate cu bani. Da, e adevărat, scot bani din publicitate. Ceea ce îmi permite să plătesc un salariu în plus, cel al lui Mado.

Da, îmi face plăcere și da, sunt mândră de blogul meu. Nu, nu mi se urcă la cap și apoi nu se poate vorbi într-adevăr despre succes. Da, succesul este periculos, atunci când începi să nu te mai îndoiești de tine însuți. Vai, da, mă îndoiesc de mine însămi în fiecare zi. Nu, soțul meu nu mă ajută deloc cu blogul. Ne gândim împreună cum să depozităm marfa, da, pentru că vânzările merg bine; ieri chiar am expediat la Moscova un set pentru brodatul în cruciulițe. Moscova? Râd. E un cartier lângă Canal du Midi, la Toulouse. Aaa. Nu, nu încerc să transmit niciun mesaj prin ceea ce fac. Doar plăcere, răbdare. Da, cred că nimic din ceea ce-și are originile în trecut nu poate fi depășit. Să faci ceva cu mâinile tale e un lucru foarte frumos; să-ți acorzi timpul de care ai nevoie e important. Da, cred că totul se petrece prea repede. Se vorbește prea repede. Se gândește prea repede, atunci când se gândește! Se trimit mail-uri, SMS-uri fără a fi recitite, se pierde eleganța ortografiei, a politeții, sensul lucrurilor. Am văzut copii postând pe Facebook poze cu ei vomitând. Nu, nu, nu sunt deloc împotriva progresului; mi-e doar teamă ca el să nu izoleze și mai mult oamenii. Luna trecută o tânără a vrut să moară, și-a prevenit cei 237 de prieteni și nimeni nu i-a răspuns. Ce spuneți? Da, a murit. S-a spânzurat. Nimeni n-a prevenit-o că o așteptau douăzeci de minute de dureri atroce. Că mereu îți dorești să fii salvat, că strigătelor înăbușite nu le răspunde decât tăcerea. Și fiindcă îmi cereți cu atâta insistență o formulă, aș spune că *zecedegetedeaur* se aseamănă cu degetele unei

mâini. Femeile sunt degetele, iar mâna e pasiunea. Pot să vă citez? Nu, nu, ar fi ridicol. Dimpotrivă, consider că e foarte emoționant. E o imagine frumoasă.

Apoi oprește reportofonul.

Cred că am o grămadă de lucruri extraordinare pentru articolul meu, vă mulțumesc, Jo. A, o ultimă întrebare. Ați auzit de această locuitoare din Arras care a câștigat optsprezece milioane la loto? Dintr-odată devin neîncrezătoare. Da. Dacă ați fi dumneavoastră, Jo, ce ați face cu banii? Nu știu ce să răspund. Ea continuă. Ați dezvolta *zecedegetedeaur*? Le-ați ajuta pe aceste femei singure? Ați crea o fundație? Mă bâlbâi.

N-n-nu știu. Asta… nu mi s-a întâmplat. Și, apoi, eu nu sunt o sfântă. Viața mea e simplă și îmi place așa cum e.

Jo, vă mulțumesc.

Tată, am câștigat optsprezece milioane.

Tata se uită la mine. Nu-și crede urechilor. Gura i se frânge într-un surâs. Care se transformă în râs. Mai întâi un râs nervos, care se preschimbă apoi în veselie. Își șterge lacrimile care-i mijesc în colțurile ochilor. Ești formidabilă, fetița tatii, cred că ești tare mulțumită. I-ai spus mamei? Da, i-am spus mamei. Și ce-o să faci cu toți banii ăștia, Jocelyne, ai vreo idee? Tocmai asta-i problema, tată, că nu știu. Cum nu știi? Toată lumea ar ști ce să facă dacă ar avea așa o sumă. Poți să începi o viață nouă. Dar îmi place viața mea, tată. Crezi că Jo ar continua să mă iubească așa cum sunt dacă ar afla despre bani? Ești căsătorită?, mă întreabă el. Îmi plec privirea. Nu vreau să-mi vadă tristețea. Ai și copii, draga mea? Dacă ai, răsfață-i; niciodată nu ne răsfățăm îndeajuns copiii. Eu te răsfăț, Jo? Da, tată, în fiecare zi. A, asta-i bine. Ne faci să râdem pe mine și pe mama; chiar când trișezi la Monopoly și juri că nu-i adevărat, că bancnota de 500 era acolo, în grămada ta de bancnote de 5. Mama e fericită cu tine. În fiecare zi când te întorci acasă, în clipa în care aude cheia în ușă, face un gest foarte grațios: își dă după ureche șuvița de păr rebelă și se privește pe furiș în oglindă; vrea să arate bine pentru tine. Vrea să fie cadoul tău. Vrea să fie Frumoasa ta, Frumoasa Domnului[5]. Crezi că o să vină mama ta, pentru că trebuie să-mi aducă ziarul și spuma de ras, nu mai am deloc. O să vină, tată, o să vină. A, e bine atunci, e bine. Cum vă numiți?

Ale naibii de scurte mai sunt și afurisitele astea de șase minute.

5 *L'impôt de solidarité sur la fortune (Impozitul de solidaritate pe avere)* (n. trad.).

În weekendul ăsta, Jo mă duce la Touquet.

Cum tot pierd în greutate, se îngrijorează. Muncești prea mult, zice el. Merceria, blogul, suferința lui Mado. Trebuie să te odihnești.

A rezervat o cameră în modestul Hôtel de la Forêt. Am ajuns în jurul orei șaisprezece.

Pe autostradă, ne-au depășit șapte Porsche Cayenne și de fiecare dată l-am văzut aruncând o scurtă privire. I-am văzut micile licăriri ale visului. Străluceau mai mult ca de obicei.

Ne-am primenit în baia umedă, apoi am coborât spre plajă, pe rue Saint-Jean. Mi-a cumpărat câteva ciocolate de la Chat Bleu. Ești nebun, îi șoptesc la ureche. Trebuie să-ți recapeți forțele, zice el zâmbind. Ciocolata are magneziu, care ajută împotriva stresului. Câte mai știi, Jo.

La ieșirea din magazin, mă prinde de mână. Ești un soț minunat, Jo, un frate mai mare, un tată; faci cât toți bărbații la un loc de care o femeie poate avea nevoie.

Chiar și dușmanul ei, mă tem.

Ne plimbăm multă vreme pe plajă.

Iahturi de uscat trec în viteză pe lângă noi; velele lor flutură în vânt și mă fac să tresar de fiecare dată, ca atunci când stoluri de rândunici zburau razant cu pământul în apropierea casei bunicii, în verile copilăriei mele. În afara sezonului, Touquet seamănă cu o carte poștală. Pensionari, labradori, oameni călare și uneori câteva femei tinere plimbându-și copilul cu căruciorul. În afara sezonului, Touquet e în afara timpului. Vântul ne șfichiuiește fețele, aerul sărat ne usucă pielea; tremurăm, suntem liniștiți.

Dacă el ar ști, am fi cuprinși de vâltoare, am fi în stare de război. Dacă ar ști, nu și-ar dori el să meargă în vreo insulă cu soare, cu cocteiluri acidulate, cu nisip arzător? Să aibă o cameră imensă, cu cearșafuri proaspăt schimbate, să soarbă

cupe de şampanie?

Ne mai plimbăm încă o oră, apoi ne întoarcem la hotel. Jo se opreşte la băruleţ şi comandă o bere fără alcool. Eu mă duc în cameră să fac o baie.

Îmi privesc trupul gol în oglinda băii. Geamandura mea de carne s-a dezumflat, şoldurile par mai strâmte. Corpul mi-e în tranzit de la o greutate la alta. Un corp flu. Dar îl consider totuşi frumos. Emoţionant. Stă să înflorească. Să capete o nouă fragilitate.

Îmi spun că, dacă aş fi foarte bogată, mi l-aş considera urât. Aş vrea să-l refac de la zero. Augmentare mamară. Liposucţie. Abdominoplastie. Chirurgie plastică brahială. Şi poate o uşoară blefaroplastie.

Să fii bogat înseamnă să vezi tot ce e urât pentru că ai aroganţa de a gândi că poţi schimba lucrurile. Că e de ajuns să poţi plăti pentru asta.

Dar eu nu sunt bogată. Se întâmplă doar să am un cec de optsprezece milioane cinci sute patruzeci şi şapte de mii trei sute unu euro şi douăzeci şi opt de centime, îndoit în opt, ascuns în interiorul unui pantof. Eu n-am decât ispita. Posibilitatea unei alte vieţi. A unei noi case. A unui televizor nou. A unei mulţimi de lucruri noi.

În rest, nimic diferit.

Mai târziu, mă alătur soţului meu la restaurant. A comandat o sticlă de vin. Ciocnim. Ca nimic să nu se schimbe şi totul să dureze, zice el. *Nimic diferit*.

Mulţumesc Cerului că nu m-a lăsat încă să încasez cecul.

Lista dorinţelor mele.

Să plec într-o vacanţă numai cu Jo (nu în camping la Sourire. Poate în Toscana?).

Să cer ca tatei să-i fie schimbată camera.

Să-i duc pe Romain şi pe Nadine la mormântul mamei. (Să le vorbesc despre ea. Despre pâinicile ei cu stafide, bune de-ţi lingeai degetele.)

Să-mi tai părul.

Lenjerie de corp roşie, sexy. (Jo, o să-nnebuneşti!)

Haina de la Caroll înainte să dispară modelul. REPEDE!

Să redecorez livingul. (Plasmă???)

Să schimb uşa garajului cu una automată.

Să iau masa într-o zi la Taillevent, în Paris. (Am citit în Elle à Table *un articol care m-a făcut să salivez.)*

Să vorbesc o noapte întreagă cu gemenele despre bărbaţi, ciugulind foie gras pe turtă dulce şi bând vinuri fine.

Să-i cer lui Jo să facă un adăpost pentru pubele în curte. (Urăsc reciclatul!!!)

Să mă întorc la Étretat.

Să petrec o săptămână la Londra cu Nadine. (Să-i împărtăşesc viaţa. S-o mângâi. Să-i citesc Micul prinţ. *Doamne, sunt nebună!)*

Să îndrăznesc să-i spun lui Romain că prietena cu care a venit de Crăciun mi se pare slută, vulgară şi iar slută. (Să-i trimit ceva bani.)

Să mă duc la spa, să mă-ngrijesc. (Să mă răsfăţ cu tratamente. Esthederm? Simone Mahler?) Să mă ocup de mine. Valea, nu-i nimeni acasă!

Să mănânc mai bine.

Să ţin regim. (Amândoi.)

Să dansez un blues cu Jo, pe melodia „L'Été indien", anul viitor pe 14 iulie.

Să cumpăr integrala James Bond *pe DVD. (???)*

S-o invit pe ziaristă la masă. (Să-i fac un cadou mamei ei.)

O geantă Chanel.

Louboutin.

Hermès. (Să pun să mi se desfășoare în față o grămadă de eșarfe și eu să zic mda, mă mai gândesc!)

Să cumpăr un ceas cu cronometru Seiko.

Să le spun tuturor că eu am câștigat cele optsprezece milioane. (Optsprezece milioane cinci sute patruzeci și șapte de mii trei sute unu euro și douăzeci și opt de centime, mai precis.)

Ca soarta mea să fie dorită de toată lumea. (În sfârșit!!!) (E nostim că apare scris „dorită de toată lumea" tocmai în lista dorințelor mele.)

Să trec pe la biroul Porsche (La Lille? La Amiens?). Să cer informații despre Cayenne.

Să merg să-l văd măcar o dată pe Johnny Hallyday în concert. Înainte să moară.

Un Peugeot 308 cu GPS. (???)

Să mi se spună că sunt frumoasă.

Eram cât pe ce să am un amant.

Chiar după naşterea trupului mort al lui Nadège. Când Jo a spart lucruri prin casă şi a încetat să mai bea opt sau nouă beri pe seară, zăcând în faţa televizorului.

Din acel moment s-a înrăit.

Beat, era doar o legumă uriaşă. O chestie flască; tot ce detestă o femeie la un bărbat, vulgaritatea, egoismul, inconştienţa. Dar stătea liniştit. O legumă. Un sos închegat.

Dar nu, pe Jo renunţarea la alcool l-a împins la cruzime. Mai întâi, am pus asta pe seama sevrajului. Înlocuise cele zeci beri ale sale cu douăzeci de Tourtel. S-ar fi zis că voia să le bea pe toate ca să dea de acel faimos 1% alcool pe care se presupune că-l conţin, conform indicaţiilor minuscule de pe etichetă, regăsind astfel starea de beţie căreia îi ducea lipsa. Dar pe fundul sticlei şi în adâncurile inimii lui n-a mai rămas decât răutatea. Corpul tău gras a sufocat-o pe Nadège, astfel de cuvinte îi împuţeau gura. De fiecare dată când te aşezai, o strangulai. Bebeluşul meu a murit pentru că tu nu ai avut grijă de tine. Trupul tău e un coş de gunoi, sărmana mea Jo, un coş de gunoi imens şi scârbos. O scroafă. Eşti o scroafă. O scroafă nenorocită.

Suportam totul fără să crâcnesc.

Nu răspundeam. Îmi spuneam că probabil suferă îngrozitor. Că moartea fetiţei noastre îl făcuse să-şi piardă minţile şi că îşi îndreaptă nebunia împotriva mea. A fost un an negru, tenebros. Mă trezeam noaptea ca să plâng în camera lui Nadine, care dormea cu pumnii strânşi. Nu voiam ca el să mă audă, să vadă cât rău îmi făcea. Nu voiam ruşinea asta. M-am gândit de o sută de ori să fug cu copiii şi mi-am zis că o să treacă. Că în cele din urmă durerea o să i se potolească şi o să dispară; că o să ne lase în pace. Există suferinţe atât de apăsătoare încât eşti obligat să te desparţi de ele. Nu poţi să păstrezi totul, să ţii

totul în tine. Mi-am întins brațele în întuneric; le deschideam, sperând ca mama să vină să se cuibărească la pieptul meu. Mă rugam să-i simt căldura străbătându-mi trupul, ca tenebrele să nu mă înghită. Dar femeile sunt mereu singure atunci când bărbații le fac rău.

Dacă n-am murit în perioada aceea, a fost grație unei mici fraze banale. Apoi grație vocii care o pronunțase. Apoi a gurii din care ieșise. Apoi a frumoasei fețe pe care gura aceea surâdea.

Daţi-mi voie să vă ajut.

Nisa, 1994.

Trecuseră deja opt luni de când îngropasem trupul lui Nadège. Sicriu alb, lăcuit, oribil. Doi porumbei din granit îşi iau zborul de pe piatra de mormânt. Vomitasem, nu rezistasem. Doctorul Caron tatăl îmi prescrisese medicamente. Apoi odihnă. Apoi aer curat.

Era luna iunie. Jo şi copiii rămăseseră la Arras. Uzina, sfârşitul anului şcolar; serile lor fără mine; îşi încălzesc mâncarea la microunde, se uită la casete video, filme stupide pe care nu îndrăznesc să le vadă când mama e acasă; seri în care îşi spun că ea se va întoarce în curând, că totul va fi mai bine. Un mic doliu.

Îi spusesem doctorului Caron tatăl că nu mai suportam cruzimea lui Jo. Rostisem cuvinte pe care nu le mai pronunţasem niciodată. Slăbiciuni; temerile mele de femeie. Îmi verbalizasem spaima. Îmi fusese ruşine, îngheţasem, rămăsesem stană de piatră. Plânsesem, îmi cursese saliva, prizonieră în braţele lui bătrâne şi osoase ca într-un cleşte.

Plânsesem de scârbă faţă de soţul meu. Îmi sacrificasem trupul criminal; vârful cuţitului de tăiat carnea scrijelise strigăte pe braţele mele; îmi mânjisem faţa cu sângele meu vinovat. Devenisem nebună. Ferocitatea lui Jo mă extenuase, îmi anihilase forţele. Îmi tăiasem limba ca să-l fac să tacă, îmi strivisem urechile ca să nu-l mai aud.

Iar când doctorul Caron tatăl mi-a spus, cu respiraţia lui puturoasă: vă trimit la cură, singură, trei săptămâni; o să vă salvez, Jocelyne, atunci respiraţia lui puturoasă mi-a adus lumina.

Şi dusă am fost.

Nisa, centrul Saint-Geneviève. Surorile dominicane erau fermecătoare. Privindu-le zâmbetul, părea că nu există grozăvie pe lumea asta pe care ele să nu şi-o poată închipui şi pe care să n-o poată ierta. Chipurile le erau luminoase, ca

acelea ale sfintelor de pe micile semne de carte din cărţile de rugăciuni ale copilăriei.

Împărţeam camera cu o femeie de vârsta pe care ar fi avut-o mama dacă ar fi trăit. Noi două eram, cum spuneau surorile, paciente *uşoare*. Aveam nevoie de odihnă. Nevoie să ne regăsim. Să ne redescoperim. Să ne împăcăm cu noi însene, până la urmă. Statutul nostru de paciente *uşoare* ne dădea dreptul să ieşim.

În fiecare după-amiază, după siestă, mergeam până la plajă.

O plajă incomodă, acoperită de pietre. Dacă nu ar fi fost marea, ai fi zis că e un mic teren viran. Mă aflu acolo în momentul acela al zilei în care soarele te arde pe spate când stai cu faţa către apă. Mă dau cu cremă. Braţele îmi sunt prea scurte.

Daţi-mi voie să vă ajut.

Inima îmi tresare. Mă întorc.

E aşezat la doi metri de mine. Poartă o cămaşă albă, pantaloni bej. E în picioarele goale. Nu-i văd ochii din cauza ochelarilor negri de soare. Îi văd gura. Buzele de culoarea unui fruct, pe unde tocmai ieşiseră cele cinci cuvinte îndrăzneţe, îmi zâmbesc. Atunci prudenţa aceea atavică proprie tuturor femeilor care au fost înaintea mea iese la suprafaţă:

Aşa ceva nu se face.

Ce nu se face? Eu să vreau să vă ajut şi dumneavoastră să acceptaţi?

Doamne, roşesc. Îmi iau cămaşa şi-mi acopăr umerii.

Oricum plecam.

Şi eu la fel, îmi spune.

Nu ne mişcăm. Inima mi-o ia la goană. El e frumos şi eu nu sunt drăguţă. E un playboy. Un destrăbălat. Un mizerabil, sunt sigură. La Arras nimeni nu te abordează aşa. Niciun bărbat nu îndrăzneşte să ţi se adreseze fără a se asigura mai întâi că nu eşti căsătorită. Sau că n-ai deja pe altcineva. El nu. Intră fără să bată. Dintr-o lovitură cu umărul. Dă cu piciorul în uşă. Şi îmi place asta. Mă ridic. El e deja în picioare. Îmi oferă braţul. Mă sprijin. Degetele mele simt căldura pielii lui bronzate. Sarea îi desenase pe corp urme de un alb murdar. Părăsim plaja. Mergem pe Promenade des Anglais. De-abia dacă ne desparte un metru. Mai departe, când ajungem în faţă la Negresco, mâna lui îmi prinde cotul; mă conduce ca şi cum aş fi oarbă. Îmi place ameţeala asta. Închid ochii multă

vreme, mă las cu totul pradă lui. Intrăm în hotel. Inima mi-o ia la goană. Nu mai gândesc. Ce m-a apucat? O să mă culc cu un necunoscut? Sunt nebună.

Dar zâmbetul lui mă liniștește. Vocea lui, la fel.

Veniți. Vă ofer un ceai.

Comandă două Orange Pekoe.

E un ceai ușor, provenind din Ceylon, numai bun să-l bei după-amiaza. Ați fost vreodată în Ceylon?

Râd. Îmi plec privirea. Am cincisprezece ani. Sunt o midinetă.

E o insulă în Oceanul Indian, la mai puțin de cincizeci de kilometri de India. A devenit Sri Lanka în 1972, când...

Îl întrerup.

De ce faceți asta?

Delicat, își pune ceașca de Orange Pekoe pe masă. Apoi îmi ia fața în mâinile lui.

Mai înainte v-am văzut din spate pe plajă și singurătatea trupului dumneavoastră m-a tulburat.

E chipeș. Ca Vittorio Gassman în *Parfum de femeie*.

Așa că îmi întind fața spre el, buzele mele le caută pe ale lui, le găsesc. E un sărut rar, neașteptat; un sărut călduț cu gust de Oceanul Indian. E un sărut care durează, un sărut care spune tot; lipsurile mele, dorințele lui, suferințele mele, nerăbdările lui. Sărutul nostru e extazul și răzbunarea mea; el ține locul tuturor celor de care n-am avut parte: cel al lui Fabien Derôme din clasa a cincea, cel al timidului meu partener de dans pe melodia „L'Été indien", cel al lui Philippe de Gouverne pe care n-am îndrăznit niciodată să-l abordez, cele ale lui Solal, Făt-Frumos, Johnny Depp și Kevin Costner înainte de implanturi, toate săruturile la care visează o fată; cele de dinaintea săruturilor lui Jocelyn Guerbette. Îl resping ușor pe necunoscutul meu.

Șoptesc.

Nu.

El nu insistă.

Dacă-mi poate citi sufletul numai privindu-mă din spate, știe acum, uitându-se în ochii mei, cât de înspăimântată sunt de mine însămi.

Sunt o soție credincioasă. Răutatea lui Jo nu e un motiv suficient. Singurătatea mea nu e nici ea un motiv suficient.

M-am întors a doua zi la Arras. Furia lui Jo trecuse. Copiii pregătiseră sendvișuri croque-monsieur și închiriaseră caseta cu *Sunetul muzicii*.

Nimic nu e însă vreodată atât de simplu.

De când cu articolul din *L'Observateur de l'Arrageois,* a început nebunia.

Merceria nu se mai golește. *Zecedegetedeaur* numără unsprezece mii de accesări pe zi. Avem peste patruzeci de comenzi zilnic pe micul nostru site de vânzări. În fiecare dimineață primesc treizeci de CV-uri. Telefonul sună tot timpul. Sunt rugată să conduc ateliere de cusut în școli. Ateliere de brodat în spitale. Un azil mă solicită pentru cursuri de tricotat, chestii simple, fulare, șosete. Departamentul de oncologie infantilă din centrul spitalicesc al orașului îmi cere să fac bonete haioase. Uneori mănuși cu două sau trei degete. Mado e depășită de situație, a trecut la Prosoft și, când mă arăt îngrijorată în privința ei, mereu îmi răspunde cu un râs nervos care îi strâmbă gura: dacă mă opresc, Jo, atunci cad, iar dacă eu cad, totul cade; așa că nu mă opriți, ci încurajați-mă, Jo, împingeți-mă de la spate, vă rog mult. Mi-a promis că se va duce s-o consulte doctorul Caron, că va mânca mai mult somon, că se va ține tare. Seara, Jo mă pune să-i recit normele de siguranță alimentară, principiul lanțului de refrigerare pe care trebuie să-l știe pentru examenul de contramaistru. *„Alimentele congelate" sunt cele supuse unui proces numit „înghețare rapidă", prin care zona de cristalizare maximă este atinsă cât de rapid trebuie, având drept efect menținerea temperaturii produsului – după stabilizarea termică –, fără întrerupere, la valori inferioare sau egale cu -18°C. Înghețarea rapidă trebuie să fie efectuată repede, prin intermediul unui echipament tehnic adecvat, asupra produselor integre din punct de vedere calitativ și adecvate pentru comercializare. Numai aerul, azotul și anhidrida carbonică, respectând criteriile de puritate specifice, sunt autorizate ca agenți frigorifici.*

E un elev adorabil, care nu se enervează niciodată decât pe el însuși. Eu îl încurajez. Într-o bună zi o să-ți împlinești visurile, dragul meu Jo. Atunci el îmi ia mâna, o duce la buze și zice: asta va fi datorită ție, Jo, datorită ție și mă face să roșesc.

Doamne, dacă ai şti. Dacă ai şti, ce-ai deveni?

Gemenele m-au rugat să le fac mici brăţări din şiret cerat, pe care să le vândă în salonul lor. De fiecare dată când facem o manichiură, se întâmplă să mai vindem şi câte-un gablonz, zice Françoise, aşa că-ţi poţi imagina ce succes vor avea brăţările „de la Jo", după articolul despre tine din *L'Observateur*; se vor da ca pâinea caldă, adaugă Danièle. Am confecţionat douăzeci. Chiar în seara aceea s-au vândut toate. Cu norocul pe care îl ai, zic ele, ar trebui să joci la loto. Râdem împreună. Dar mi-e teamă.

În seara asta le-am invitat să ia masa la mine.

Jo e fermecător, nostim şi serviabil în fiecare seară. Gemenele au adus două sticle de Veuve Clicquot. Când ni se sparg în cerul gurii, bulele de şampanie ne dezleagă limbile. Suntem toţi uşor ameţiţi. Şi când eşti ameţit, temerile sau speranţele ies mereu la suprafaţă.

O să facem patruzeci de ani, spune Danièle, dacă nu întâlnesc un tip anul ăsta, s-a dus naibii totul. Doi tipi, precizează Françoise. Râdem. Dar nu e nostim. Poate că ne e sortit să rămânem împreună, ca în cazul siamezilor. Aţi încercat Meetic[6]?, întreabă Jo. Bineînţeles. Am dat numai peste ciudaţi. De îndată ce află că suntem gemene, vor să şi-o tragă în trei. Chestia asta cu gemenele îi excită pe tipi, încep brusc să creadă că au două scule. Şi dacă vă despărţiţi?, îndrăzneşte Jo. Mai degrabă murim, strigă ele în cor şi se aruncă una în braţele celeilalte. Paharele se umplu şi se golesc. Într-o zi, vom câştiga o groază şi o să-i trimitem pe toţi amărâţii ăştia de tipi la dracu'. Ne vom plăti gigolo, da, gigolo, tipi de unică folosinţă, îţi faci treaba cu ei şi la revedere! La gunoi cu ei după o utilizare! Următorul la rând! Gemenele izbucnesc în râs. Jo mă priveşte, îmi zâmbeşte. Ochii îi strălucesc. Pe sub masă, piciorul meu se aşază peste al lui.

O să-mi lipsească Jo.

Mâine de dimineaţă pleacă pentru o săptămână la sediul grupului Nestlé din Vevey, în Elveţia, ca să-şi desăvârşească pregătirea de contramaistru şi să devină responsabil de secţie la Häagen-Dazs.

Când se întoarce, mergem să petrecem un weekend la Cap Gris-Nez, ca să sărbătorim. Ne-am promis stridii şi un platou mare cu fructe de mare. A rezervat o cameră spaţioasă la ferma Waringzelle, la numai cinci sute de metri distanţă de plajă şi de miile de păsări aflate în trecere spre orizonturi mai liniştite. Sunt mândră de el. Va câştiga 3 000 de euro pe lună, de-acum înainte va beneficia de

un sistem de prime şi de cea mai bună asigurare mutuală.

Se mai apropie cu un pas de împlinirea visurilor sale, Jo al meu. Ne apropiem de adevăr.

Şi tu, Jocelyn, îl întreabă deodată Danièle pe soţul meu, cu timbrul uşor cleios de la vin, n-ai avut niciodată fantezia de a fi cu două femei? Râsete. Mă prefac totuşi jignită, aşa, de chestie. Jo îşi pune paharul pe masă. Jo, răspunde el, îmi e mai mult decât de-ajuns; e aşa de pofticioasă uneori că e ca şi cum aş fi cu două. Din nou hohote de râs. Îi dau peste mână, nu-l ascultaţi, vorbeşte aiurea.

Discuţia deviază însă şi el îmi aduce aminte de tot ceea ce-am avut astă-vară, la umbra pinilor din campingul Sourire, cu J.-J., Marielle Roussel şi Michèle Henrion, când căldura şi pastis-ul laolaltă ne-au făcut să ne pierdem minţile şi să vorbim fără jenă despre regretele noastre, despre temeri şi lipsuri. Probabil că eu am cea mai frumoasă colecţie de dildo-uri, a zis Michèle Henrion cu un zâmbet trist, vara trecută; cel puţin ele nu te părăsesc imediat după ce au făcut dragoste şi nu se înmoaie, a adăugat Jo în beţia lui. Odată cu timpul, o ştim toate, sexualitatea este amputată de dorinţă. Încercăm atunci s-o trezim din nou, s-o provocăm prin lucruri îndrăzneţe, prin experienţe noi. În lunile care au urmat întoarcerii mele după cura de la Nisa, din centrul spitalicesc Sainte-Geneviève, ne muriseră dorinţele. Jo le înlocuise cu brutalitatea. Îi plăcea să mă aibă rapid, îmi făcea rău, mă sodomiza de fiecare dată; detestam asta, îmi muşcam buzele până la sânge ca să nu urlu de durere; dar Jo nu-şi asculta decât propria plăcere şi sămânţa care i se scurgea, şi-o scotea brusc din fundul meu, îşi trăgea pantalonii pe el şi dispărea în casă sau în grădină, cu o bere fără alcool.

Când pleacă de la noi, gemenele sunt bete, iar Françoise chiar a făcut un pic pe ea de la atâta râs. Rămânem singuri, Jo şi cu mine. Bucătăria şi livingul par un câmp de luptă. E târziu. Fac eu ordine, tu du-te să te culci, îi spun, mâine pleci devreme.

Atunci se apropie de mine şi mă ia deodată în braţe; mă strânge la piept. Cu toată puterea. Vocea îi e blândă în urechea mea. Mulţumesc, draga mea Jo, şoptește el. Mulţumesc pentru tot ce-ai făcut. Roşesc; din fericire, el nu vede. Sunt mândră de tine, îi spun, hai, şterge-o, o să fii obosit mâine.

Subdirectorul de la uzină vine să-l ia la ora patru şi jumătate dimineaţa. O să-ţi pregătesc un termos cu cafea. Apoi mă priveşte. În ochi i se citeşte o uşoară tristeţe. Buzele lui vin să se lipească de-ale mele, se întredeschid încetişor, limba

îi alunecă asemenea unei șopârle; e un sărut de o rară tandrețe, cum numai primul sărut poate fi.

Sau ultimul.

6 Unul dintre cele mai mari site-uri europene de întâlniri online (n. trad.).

Lista nebuniilor mele (cu optsprezece milioane la bancă).

Să renunț la mercerie și să-mi reiau studiile de design vestimentar.

Un Porsche Cayenne.

O casă la mare. NU.

Un apartament la Londra pentru Nadine.

Să-mi fac sâni mărimea 90C, am slăbit. (NUUU-NU. Ai înnebunit sau ce?!! Păi tocmai, chiar asta-i lista :-))

O groază de chestii de la Chanel. NU.

O infirmieră care să stea tot timpul cu tata. (O nouă conversație la fiecare șase minute!!!)

Bani de pus deoparte pentru Romain. (O va sfârși prost.)

Jo a plecat deja de două zile.

M-am dus să-l văd pe tata. I-am vorbit din nou despre cele optsprezece milioane ale mele, chinul meu. Nu-i vine să-şi creadă urechilor. Mă felicită. Ce vrei să faci cu toţi banii ăştia, draga mea? Nu ştiu, tată, mi-e teamă. Şi mama, ea ce părere are? Încă nu i-am spus, tată. Vino, apropie-te, micuţa mea, spune-mi totul. Jo şi cu mine suntem fericiţi, spun cu vocea tremurătoare. Am avut plusuri şi minusuri, ca toate cuplurile, dar am reuşit să trecem peste momentele grele. Avem doi copii frumoşi, o căsuţă drăguţă, prieteni, plecăm în vacanţă de două ori pe an. Merceria merge foarte bine. Site-ul se dezvoltă, suntem deja opt. Peste o săptămână, Jo va fi contramaistru şi responsabil de secţie la uzină şi va cumpăra un televizor cu ecran plat pentru living şi va face un credit pentru maşina visurilor sale. E un echilibru fragil, dar el există, sunt fericită. Sunt mândru de tine, murmură tata, luându-mi mâna într-a lui. Şi banii ăştia, tată, mi-e teamă să nu... Cine sunteţi?, întreabă el deodată.

Nenorocitele astea de şase minute.

Sunt fiica ta, tată. Îmi lipseşti. Mângâierile tale îmi lipsesc. Zgomotul duşului când te întorci acasă îmi lipseşte. Mama îmi lipseşte. Copilăria îmi lipseşte. Cine sunteţi?

Sunt fiica ta, tată. Am o mercerie, vând năsturei şi fermoare pentru că tu te-ai îmbolnăvit şi a trebuit să am grijă de tine. Pentru că mama a murit pe trotuar când se pregătea să se ducă la cumpărături. Pentru că n-am avut noroc. Pentru că voiam să-l sărut pe Fabien Derôme şi a fost pedantul ăla de Marc-Jean Robert, cu poezelele lui scrise pe foi în pătrăţele, ce înflăcărau inimile fetelor, care a avut parte de primul meu sărut. Cine sunteţi?

Sunt fiica ta, tată. Sunt unica ta fiică. Singurul tău copil. Am crescut aşteptând-o şi privind-o pe mama cum desenează lumea. Am crescut cu teama că nu mă consideri drăguţă, încântătoare ca mama, nici strălucitoare ca tine. Am

visat să desenez şi să creez rochii ca să le fac pe toate femeile frumoase. Am visat la Solal, la cavalerul alb, am visat povestea de dragoste absolută; am visat inocența, paradisuri pierdute, lagune; am visat că aveam aripi; am visat să fiu iubită pentru mine însămi, fără să fie nevoie să mă arăt binevoitoare. Cine sunteți?

Sunt menajera, domnule. Am venit să văd dacă totul e în ordine în camera dumneavoastră. O să vă curăț baia, ca în fiecare zi, o să golesc coșul de gunoi, o să înlocuiesc sacul de plastic şi o să vă șterg murdăria din WC.

Mulţumesc, domnișoară, sunteți fermecătoare.

Acasă, recitesc lista nevoilor mele și mi se pare că bogăția ar însemna să poți cumpăra dintr-odată tot ce se află notat acolo, de la curățătorul de legume la plasmă, inclusiv haina de la Caroll și covorașul antiderapant pentru baie. Să te întorci cu toate lucrurile de pe listă, s-o distrugi și să spui asta e, nu mai am nevoie de nimic. Nu mai am decât dorințe de-acum înainte. Numai dorințe.

Dar asta nu se întâmplă niciodată.

Pentru că nevoile noastre sunt micile noastre visuri de zi cu zi. Sunt lucrurile mărunte pe care le avem de făcut, acelea pe care le programăm pentru mâine, pentru poimâine, pentru viitor; flecușteţele pe care plănuim să le cumpărăm săptămâna viitoare și care ne îngăduie să credem că săptămâna viitoare vom fi încă aici.

Nevoia de a avea un covoraș de baie antiderapant este cea care ne ține în viață. La fel ca nevoia de a avea un aparat de făcut cușcuș. Un curățător de legume. Așa că îți înșiri cumpărăturile. Plănuiești de unde te vei duce să le iei. Compari uneori. Un fier de călcat Calor sau unul Rowenta. Umpli dulapurile încet, sertarele unul câte unul. Îți petreci viața umplând o casă; și, când e plină, distrugi lucrurile ca să le poți înlocui, ca să ai ce face a doua zi. Ajungi chiar până la a-ți distruge propriul cuplu ca să-ți inventezi o altă poveste, un alt viitor, o altă casă.

O altă viață de umplut.

Am trecut pe la Brunet, pe rue Gambetta, am cumpărat de acolo *Belle du Seigneur* în colecţia Folio de la Gallimard. Profit de serile fără Jo ca să o recitesc. Dar de data asta e îngrozitor, fiindcă acum știu. Ariane Deume se-mbăiază, monolog, se pregătește și cunosc deja prăbușirea geneveză. Cunosc groaznica victorie a plictiselii asupra dorinţei, a zgomotului produs de trasul apei asupra pasiunii, dar – în ciuda eforturilor mele – continui încă să cred în ea. Oboseala îmi vine de hac în toiul nopţii. Mă trezesc epuizată, visătoare,

îndrăgostită.

Până în dimineața asta.

Când totul se prăbușește.

N-am strigat.

N-am plâns. Nici n-am dat în pereți. Nici nu mi-am smuls părul. N-am spart totul în jur. N-am vomitat. Nici n-am leşinat. Nici măcar n-am simţit că-mi zvâcnește inima sau că m-apucă neliniștea.

M-am așezat totuşi pe pat în caz că îmi vine să pic.

Am privit de jur împrejurul meu. Camera noastră.

Micile rame aurite încadrând fotografiile copiilor la fiecare vârstă-n parte. Fotografia noastră de la căsătorie, pe noptiera lui Jo. Un portret al meu, făcut de mama, aflat pe partea mea de pat; îl pictase în câteva secunde pe fond violet, cu ceea ce îi mai rămăsese din acuarela albastră pe pensulă; tu citind, îmi spusese ea.

Inima mi-a rămas calmă. Mâinile nu mi-au tremurat.

M-am aplecat să iau cămaşa pe care o lăsasem să alunece pe podea. Am pus-o lângă mine pe pat. O mototolisem între degete înainte de a o lăsa pe jos. O s-o calc din nou în scurt timp. Ar fi trebuit să ţin seama de mine şi să cumpăr fierul cu abur Calor, cel pe care l-am văzut la Auchan, la trei sute nouăzeci şi nouă de euro, poziţia a douăzeci şi şaptea pe lista lucrurilor de care am nevoie.

Atunci am început să râd. Să râd de mine.

Știam.

Praful de ipsos de pe talpa pantofului mi-a confirmat totul chiar înainte să mă uit.

Jo reparase bara de la şifonier, dar mai ales îl fixase în perete, fiindcă de ceva timp tot stătea să cadă. Aşa că dăduse două găuri mari în partea din spate a dulapului, la fel ca şi-n perete, ceea ce explica praful de ipsos din şifonier şi de pe încălţările mele.

Odată fixat dulapul, voise fără îndoială să şteargă praful făinos de pe pantofii mei şi atunci găsise cecul.

Când?

Când îl găsise? De când ştia?

Aflase deja la întoarcerea mea de la Paris, când venise să mă aştepte la gară? Şi când îmi şoptise la ureche că era mulţumit că mă întorsesem?

Să fi fost oare înainte de Le Touquet? Mă dusese acolo ştiind cât rău avea să-mi facă? Mă luase de mână pe plajă ştiind deja că avea să mă trădeze? Şi când, ciocnind împreună la restaurantul hotelului, dorinţa pe care şi-a pus-o a fost ca nimic să nu se schimbe şi totul să dureze, îşi bătea deja joc de mine? Îşi pregătea evadarea din viaţa noastră?

Sau o fi fost după, când ne-am întors?

Nu-mi aminteam de ziua în care fixase şifonierul. Nu eram acolo şi el nu zisese nimic. Nemernicul. Hoţul.

Bineînţeles că am sunat la sediul Nestlé de la Vevey.

Nu apărea nicăieri vreun Jocelyn Guerbette.

Secretara a şi râs când m-a văzut că insist, când i-am zis că el era acolo toată săptămâna, ca să se perfecţioneze pe post de contramaistru şi responsabil de secţie la uzina lor Häagen-Dasz din Arras, da, da, din Arras, domnişoară, în Franţa, în Pas-de-Calais, cod poştal 62000. V-a spus aiureli, dragă doamnă. Este sediul Nestlé Worldwide aici, credeţi că ne ocupăm de pregătirea unui

contramaistru sau a unui magazioner, haideți, doamnă. Anunțați poliția dacă doriți, întrebați-vă dacă nu cumva are vreo amantă, dar vă rog să mă credeți, doamnă, chiar nu se află aici. Probabil că a simțit că mă cam panicasem, fiindcă la un moment dat vocea ei a devenit mai blândă și, înainte să închidă, a adăugat: îmi pare rău.

La uzină, șeful lui Jo mi-a confirmat ceea ce presimțisem.

Își depusese cerere de concediu pentru o săptămână și nu venise de patru zile; urma să se întoarcă lunea viitoare.

Aiurea. N-o să-l mai vezi niciodată, Jo. Nimeni nu o să-l mai vadă pe nemernicul ăsta. A șters-o cu optsprezece milioane în buzunar. Și-a luat zborul pasărea. A șters ultimul *e* din prenumele meu și cecul a fost dintr-odată pe numele lui. Jocelyne fără *e*. Jocelyn Guerbette. În patru zile a avut timp să ajungă până în străfundurile Braziliei. Ale Canadei. Ale Africii. Ale Elveției, poate. Optsprezece milioane, asta chiar că e o sumă care creează distanță între cei care pleacă și cei părăsiți.

O distanță dată naibii, imposibil de străbătut.

Amintirea sărutului nostru, cu cinci zile mai înainte. Știam eu. Era un ultim sărut. Femeile presimt mereu lucrurile de genul ăsta. E darul nostru. Dar nu-mi ascultasem presimțirea. Mă jucasem cu focul. Voisem să cred că eu și cu Jo eram împreună pentru totdeauna. Îi lăsasem limba s-o mângâie pe a mea cu acea incredibilă tandrețe, fără să îndrăznesc în seara aceea să-mi dau frâu liber fricii.

Crezusem că, după ce supraviețuisem tristeții de nesuportat pricinuite de moartea fiicei noastre, după berile răutăcioase, jignirile, ferocitatea și rănile, sexul brutal, animalic pe care le trăisem, deveniserăm inseparabili, uniți, prieteni.

Iată de ce mă îngroziseră atâta banii ăia.

Iată de ce trecusem sub tăcere chestia asta incredibilă. De ce îmi stăpânisem isteria. Iată de ce, în fond, nu voisem să-i spun. Crezusem că de îndată ce i-aș fi oferit Cayenne-ul mult visat, ar fi plecat cu el, ar fi mers departe, repede, fără să se mai întoarcă vreodată. Să le împlinești celorlalți visurile înseamnă să-ți asumi riscul de a li le distruge. Mașina asta trebuia să și-o cumpere singur. În numele mândriei lui. Al mizerabilului său orgoliu bărbătesc.

Nu mă înșelasem. Presimțisem că acești bani vor fi o amenințare pentru noi. Că erau ca focul. Haos incandescent.

Simţeam până în rărunchi că banii ăştia puteau face bine în aceeaşi măsură în care puteau face rău.

Daisy Duck avea dreptate. *Lăcomia arde tot pe unde trece*.

Credeam că iubirea mea era un prag. Un baraj de netrecut. Nu îndrăznisem să cred că Jo, Jo al meu, m-ar putea fura. Trăda. Părăsi.

Că mi-ar distruge viaţa.

Dar ce era, până la urmă, viaţa mea?

O copilărie fericită – până-n miezul vârstei de şaptesprezece ani, până la *Strigătul* mamei şi, un an mai târziu, până la accidentul cerebral al tatei şi uimirile lui copilăreşti la fiecare şase minute.

Sute de desene, de picturi care descriau zilele acelea minunate; marea plimbare în Citroën DS până la castelele de pe Valea Loarei, până la Chambord, unde am căzut în apă şi tata împreună cu alţi domni a sărit după mine ca să mă salveze. Şi alte desene; autoportrete ale mamei în care e frumoasă şi are o privire ce pare să nu fi cunoscut niciodată suferinţa. Şi o pictură cu casa imensă în care m-am născut, la Valenciennes, dar de care nu-mi aduc aminte.

Anii mei de liceu, simpli şi calini. Chiar şi *non-sărutul* lui Fabien Derôme a fost, în fond, o binecuvântare. M-a învăţat că şi urâtele visează la cei mai frumoşi, dar că între ele şi ei stau toate frumoasele din lume; tot atâţia munţi de netrecut. Aşa că, începând de atunci, căutasem să dibui frumuseţea acolo unde ea se putea ascunde pentru mine: în gentileţe, onestitate, delicateţe – şi astfel s-a ivit Jo. Jo şi brutala lui tandreţe, care mi-au fermecat inima, mi-au îmbrăţişat trupul şi au făcut din mine soţia lui. I-am fost întotdeauna credincioasă lui Jo; chiar şi în zilele de mare tulburare, chiar şi în nopţile de vijelii. Îl iubeam în ciuda lui însuşi, în ciuda răutăţii care-i deforma trăsăturile şi îl făcea să spună lucruri atât de îngrozitoare atunci când Nadège murise la ieşirea din pântecele meu; ca şi cum, dând cu nasul pe afară, ea respirase aerul, gustase lumea şi hotărâse că nu-i plăcea.

Cei doi copii ai mei aflaţi în viaţă şi îngeraşul nostru au fost bucuria şi melancolia mea; mai tremur uneori pentru Romain, dar ştiu că în ziua în care va fi rănit şi nimeni nu-i va mai pansa rănile, se va întoarce aici. În braţele mele.

Îmi iubeam viaţa. Iubeam viaţa pe care ne-o construiserăm Jo şi cu mine. Îmi plăcea felul în care lucrurile mediocre deveneau frumoase în ochii noştri.

Îmi plăcea casa noastră simplă, confortabilă, prietenoasă. Îmi plăcea grădina noastră, grădiniţa noastră modestă de zarzavaturi şi amărâtele de roşii pe vrejuri pe care ea ni le oferea. Îmi plăcea să sap cu soţul meu pământul îngheţat. Îmi plăcea cum visam împreună la primăverile ce-aveau să vie. Aşteptam cu entuziasmul unei tinere mame să ajung într-o zi bunică; îmi încercam abilitatea cu prăjituri copioase, clătite gustoase, ciocolate păstoase. Voiam să simt din nou mirosurile copilăriei în casa noastră, să agăţ alte fotografii pe pereţi.

Într-o zi aş fi amenajat o cameră la parter pentru tata, m-aş fi ocupat de el şi de cele şase minute ale lui, mi-aş fi reinventat o viaţă.

Le iubeam pe miile de Isolde care intrau pe *zecedegetedeaur*. Îmi plăcea bunăvoinţa lor, liniştită şi puternică, întocmai ca a unui fluviu; regenerantă ca dragostea de mamă. Îmi plăcea comunitatea aceasta de femei, vulnerabilitatea, forţa noastră.

Îmi iubeam profund viaţa şi am ştiut, chiar din clipa în care i-am câştigat, că aceşti bani aveau să năruie totul; şi pentru ce?

Pentru o grădină de zarzavaturi mai întinsă? Pentru roşii mai mari, mai roşii? Pentru o nouă varietate de mandarine? Pentru o casă mai mare, mai luxoasă; o baie cu vibromasaj? Pentru un Cayenne? Un tur al lumii? Un ceas din aur, cu diamante? Pentru sâni falşi? Un nas refăcut? Nu. Nu. Nu şi iarăşi nu. Aveam ceea ce banii nu puteau cumpăra, dar totuşi puteau distruge.

Fericirea.

Fericirea mea, de fapt. A mea. Cu defectele ei. Banalităţile ei. Micimile ei. Dar a mea.

Imensă. Strălucitoare. Unică.

Aşa că luasem hotărârea la câteva zile după întoarcerea de la Paris: cecul acela aveam să-l pun pe foc.

Numai că bărbatul pe care-l iubeam l-a furat.

N-am zis nimic nimănui.

Gemenelor, care m-au întrebat ce mai ştiu despre Jo, le-am răspuns că a mai rămas câteva zile în Elveţia, la cererea firmei Nestlé.

Continuam să primesc veşti de la Nadine. Întâlnise un băiat; un tip voinic, roşcat, specialist în grafica 3D, care lucra la următorul film din seria *Wallace şi Gromit*. Se îndrăgostea cu paşi mici, fetiţa mea; nu voia să grăbească nimic, îmi scria în ultimul mail, fiindcă dacă iubeşti pe cineva şi îl pierzi, atunci nu mai rămâne nimic. Îşi găsea în sfârşit cuvintele ca să-mi spună ce simte. Ochii mi s-au umplut de lacrimi. I-am răspuns că aici totul e bine, că am de gând să vând merceria (adevărat) şi să mă consacru site-ului (fals). Nu i-am spus nimic despre tatăl ei. Şi i-am promis ca în scurtă vreme să vin s-o vizitez.

Romain, în stilul caracteristic, nu dădea nicio veste. Am aflat că părăsise restaurantul din Uriage şi pe *fată* şi că lucra acum într-un club video la Sassenage. Probabil cu o altă *fată*. E băiat, zice Mado, băieţii sunt nişte sălbatici. Şi i-au ţâşnit şi ei lacrimile pentru că se gândea la fiica ei cea mare, care acum nu mai era.

În a opta seară de la dispariţia lui Jo şi a cecului meu de optsprezece milioane de euro, am organizat o mică petrecere la mercerie. A fost aşa multă lume încât ocupase şi trotuarul. Am anunţat că părăseam merceria şi am prezentat-o pe cea care urma să mă înlocuiască : Thérèse Ducrocq, mama jurnalistei de la *L'Observateur de l'Arrageois*. Thérèse a fost aplaudată când a explicat că ea nu mă va înlocui, de fapt, ci „se va ocupa de prăvălie aşteptând să mă întorc". Jo şi cu mine, le-am explicat eu clienţilor îngrijoraţi, am decis să ne luăm un an sabatic. Copiii noştri sunt mari acum. Avem de făcut călătorii pe care ni le promiseserăm încă de când ne-am cunoscut, ţări de vizitat, oraşe de explorat şi ne-am hotărât că a venit momentul să ne găsim răgaz pentru toate acestea. S-au apropiat de mine. Au regretat absenţa lui Jo. M-au întrebat ce oraşe

vom vizita, ce țări vom străbate, cu ce tip de climă, ca să ne poată dărui încă de pe-acum un pulover, o pereche de mănuşi, un poncho; atâta vreme ne-ai răsfăţat, Jo, acum e rândul nostru.

A doua zi am încuiat casa. Am lăsat cheile la Mado. Iar gemenele m-au condus la Orly.

Eşti sigură că ştii ce faci, Jo?

Da. De o sută de ori, de o mie de ori, da. Da, sunt sigură că vreau să plec din Arras, din oraşul în care Jo m-a părăsit. Să părăsesc casa noastră, patul nostru. Ştiu că n-aş suporta nici absenţa lui, nici mirosurile prezenţei sale care dăinuie încă. Cel al spumei lui de ras, al apei de colonie, mirosul vag de transpiraţie impregnat în hainele lăsate acasă şi acela mai înţepător, din garaj, unde îi plăcea să meşterească la mici obiecte de mobilier; mirosul lui acru în rumeguş, în aer.

Gemenele mă însoţesc până în ultimul punct permis. Ochii le înoată în lacrimi. Încerc să zâmbesc.

Françoise e cea care ghiceşte. Rosteşte inimaginabilul.

Jo te-a părăsit, nu-i aşa? Acum, că va fi şef şi va rula într-un Porsche Cayenne, s-a dus să-şi caute una mai tânără şi mai drăguţă?

Atunci îmi ţâşnesc lacrimile. Nu ştiu, Françoise, a plecat. Trebuie să mint. Trec sub tăcere capcana, dovada ispitei. Zăgazul distrus al iubirii mele. Poate că i s-a întâmplat ceva, încearcă Danièle cu voce dulce, blândă, nu sunt răpite persoane în Elveţia? Am citit că, de când cu dezvăluirile legate de conturile bancare secrete, acolo e acum aproape ca-n Africa. Nu, Danièle, n-a fost răpit, el m-a răpit din el însuşi, m-a extras, m-a amputat, m-a şters din fiinţa lui, asta-i tot. Şi nu ţi-ai dat seama de nimic, Jo? De nimic. De nimic, de nimic, de absolut nimic. Ca într-un film de duzină. Îţi pleacă tipul o săptămână într-o călătorie şi tu reciteşti *Belle du Seigneur* aşteptându-l; îţi pui o mască, îţi faci un gomaj, o epilare cu ceară, un masaj cu uleiuri esenţiale, ca să fii toată frumoasă, fină pentru când se întoarce şi, deodată, ştii că nu se va mai întoarce. Cum de-ai aflat, Jo, ţi-a lăsat o scrisoare, ceva? Trebuie să plec. Nu, asta-i partea proastă, nici măcar o scrisoare, absolut nimic, un gol sinistru, sideral. Françoise mă ia în braţe. Îi şoptesc o clipă la ureche, îi încredinţez ultimele dorinţe. Sună-ne când

ajungi, îmi șușotește ea după ce termin. Odihnă plăcută, adaugă Danièle. Și dacă ai nevoie de noi, venim. Trec de controlul pașapoartelor. Întorc capul.

Ele sunt tot acolo. Mâinile le sunt păsări în zbor.

Iar apoi dispar.

N-am plecat foarte departe.

E vreme frumoasă la Nisa. Încă n-a început sezonul, e chiar perioada dintre vacanţe. O perioadă de convalescenţă. Mă duc în fiecare zi la plajă, când soarele te arde pe spate.

Trupul meu şi-a recăpătat silueta dinainte de Nadine, dinaintea cărnurilor care au sufocat-o pe Nadège. Sunt drăguţă ca la douăzeci de ani.

În fiecare zi, chiar şi când soarele nu e foarte puternic, îmi dau cu cremă pe spate şi braţele îmi sunt tot prea scurte; şi în fiecare zi, exact în momentul acela, inima îmi zvâcneşte, simţurile mi se ascut. Am învăţat să stau dreaptă, să am gesturi sigure. Pentru a nu le permite să-mi trădeze singurătatea. Îmi masez încetişor umerii, gâtul, omoplaţii – degetele întârzie în mişcări, fără a lăsa totuşi să se subînţeleagă ceva; îmi amintesc de vocea lui. De cuvintele lui de acum şapte ani, când am venit aici ca să scap de răutăţile lui Jo.

Daţi-mi voie să vă ajut.

Acum însă nu se mai aud în spatele meu decât cuvintele celor care pălăvrăgesc la mobil şi ale puştilor care vin aici să fumeze după şcoală. Cuvintele epuizate ale tinerelor mame, deja atât de singure, cu bebeluşii lor aflaţi în cărucioare la umbră, cu soţii lor dispăruţi, care nu le mai ating; cuvintele lor sărate precum lacrimile.

Şi, în toiul după-amiezii, după ce am numărat patruzeci de avioane care decolau, îmi strâng lucrurile şi urc spre micul apartament pe care l-am închiriat pentru câteva săptămâni, exact cât să te apuce amocul, pe rue Auguste-Renoir, în spatele Muzeului de Artă Jules Chéret.

E un apartament lipsit de eleganţă, într-o clădire din anii ’50, de pe vremea când arhitecţii Coastei de Azur visau la Miami, la moteluri şi curbe; de pe vremea când visau să plece. E un apartament mobilat. Mobilele sunt lipsite de gust. Sunt doar solide. Patul scârţâie, dar, cum dorm singură, zgomotul nu mă

deranjează decât pe mine. Există o singură fereastră, de la care nu se vede marea; acolo îmi usuc rufele. Seara ele au mireasmă de vânt, de sare şi de benzină. Seara mănânc singură, mă uit singură la televizor şi stau singură cu insomniile mele.

Seara încă mai plâng.

De îndată ce vin de la plajă, fac un duş, ca tata când sosea acasă. Doar că eu nu mă spăl ca să scap de reziduurile de glutaraldehidă. Doar de cele ale ruşinii, ale durerii. Ale iluziilor mele pierdute.

Mă pregătesc.

În primele săptămâni după dispariţia lui Jo, m-am întors la centrul Sainte-Geneviève. Surorile dominicane dispăruseră şi ele; cu toate acestea, infirmierele care le înlocuiau au fost la fel de atente cu mine.

Când m-a părăsit, Jo mi-a răpit şi râsul, bucuria, pofta de viaţă.

A rupt listele nevoilor, dorinţelor şi nebuniilor mele.

M-a privat de lucrurile mărunte care ne ţin în viaţă. Curăţătorul de legume pe care să-l cumpăr mâine de la Lidl. Fierul Calor de la Auchan săptămâna viitoare. Un covoraş pentru camera lui Nadine peste o lună, când vor fi reducerile.

Mi-a răpit dorinţa de a fi frumoasă, ştrengăriţă şi o amantă pricepută.

A şters, a ras amintirile mele cu noi. A distrus până la ireparabil poezia simplă a vieţii noastre. O plimbare mână-n mână pe plaja de la Touquet. Cum am înnebunit de bucurie când Romain a făcut primii paşi. Când Nadine a rostit pentru prima dată *pipi* arătându-l pe *tata*. Cum am izbucnit în râs după ce am făcut dragoste în campingul Sourire. Inimile noastre care au zvâcnit în aceeaşi secundă atunci când Denny Duquette a reapărut în faţa lui Izzie Stevens în sezonul 5 din *Grey's Anatomy*.

Părăsindu-mă fiindcă mă furase, Jo năruise totul în urma lui. Murdărise totul. Îl iubisem. Şi nu mai rămânea nimic.

Infirmierele m-au învăţat să-mi recapăt gustul pentru viaţă. Aşa cum îi înveţi din nou pe copiii înfometaţi să mănânce. Cum înveţi din nou să trăieşti la şaptesprezece ani, când mama ta moartă face pipi în faţa tuturor, pe trotuar. Cum înveţi din nou să te consideri drăguţă; să te minţi şi să te ierţi. Ele mi-au înlăturat gândurile negre, mi-au luminat coşmarurile. Mi-au arătat cum să respir mai de jos, din pântece, departe de inimă. Am vrut să mor, am vrut să fug. Nu mai

voiam nimic din ceea ce fusese odată viața mea. Îmi trecusem în revistă armele și mă oprisem la două dintre ele.

Să te arunci sub un tren. Să-ți tai venele.

Să te arunci de pe un pod la trecerea trenului. N-ai cum să ratezi. Corpul explodează. Se dezmembrează. Se împrăștie pe kilometri întregi. Nu există durere. Doar zgomotul trupului care frânge aerul și zgomotul infernal al trenului; apoi *pocnetul* primului întâlnindu-l pe cel de-al doilea.

Să-ți tai venele de la mână. Pentru că e ceva romantic în asta. Baia, lumânările, vinul. Un soi de ceremonial al iubirii. Ca băile lui Ariane Deume, pregătindu-se să-și primească Domnul. Pentru că durerea pricinuită de contactul lamei cu încheietura e infimă și estetică. Pentru că sângele țâșnește cald, liniștitor și desenează flori roșii care se deschid în apă și lasă dâre de parfum. Pentru că nu mori de-adevăratelea. Mai degrabă adormi. Trupul îți alunecă, fața ți se prelinge și se îneacă într-o grea și plăcută catifea roșie lichidă; un pântece.

Infirmierele de la centru m-au învățat să ucid tocmai ceea ce mă ucisese pe mine.

Și iată-l pe fugarul nostru.

S-a făcut mic de tot, s-a chircit. Fruntea îi e lipită de geamul trenului în goană, pe care se conturează din viteză câmpuri impresioniste şi magistrale. Stă cu spatele la ceilalţi călători, ca un copil bosumflat; nu-i vorba de bosumflare însă, ci de trădare, de o lovitură de cuțit.

Găsise cecul. Aşteptase ca ea să vorbească. De aceea o dusese la Touquet; degeaba. Atunci ghicise ce se petrecea cu Jocelyne, presimțise nevoia ei de liniște, tandreţea ei pentru lucrurile care durează. Luase banii pentru că ea avea să-i ardă. Sau să-i doneze. Unor bolnavi de miopatie cărora le curg balele, unor mici canceroşi lucioşi. Erau mai mulţi bani decât ar fi câştigat el muncind şase sute de ani la Häagen-Dazs. Acum plânge în hohote, iar în el dezgustul încolţeşte, înfloreşte înspăimântător. Pasagera de lângă îl întreabă şoptind: sunteţi bine, domnule? O liniştește cu un gest obosit. Geamul trenului e rece sub fruntea lui. Își amintește de mâna blândă şi răcoroasă a lui Jocelyne când el aproape că fusese răpus de febra ucigătoare. Imaginile frumoase ies mereu la suprafață tocmai când ai vrea să le înfunzi mai adânc.

În zori, când trenul ajunge în gară, la Bruxelles-Midi, mai întâi aşteaptă să coboare toți călătorii şi abia apoi părăsește şi el vagonul. Ochii îi sunt roşii, ca ai acelora care s-au trezit prost, înghesuiți laolaltă ca să-şi țină de cald prin cafenelele bătute de vânturi ale gărilor; oameni care-şi înmoaie biscuiţii tradiționali sau chiflele cu lapte în ceşcuţele lor cu cafea tare precum gudronul. Prima cafea a noii lui vieți şi uite că nu e deloc bună.

A ales Belgia pentru că aici se vorbește franceză. Altă limbă nu mai ştie. Ba mai mult, nici în franceză nu ştie toate cuvintele – sau cel puțin asta îi spusese lui Jocelyne pe când îi făcea o curte asiduă; râzând, ea rostise cuvântul acela, *simbioză*, el clătinase din cap că nu şi atunci ea îi zisese că era ceea ce aştepta de la iubire şi inimile lor începură să bată mai tare.

Merge prin burnița care-i pișcă pielea. Ia uite, se strâmbă, se urâțește. Era frumos când îl privea Jocelyne. Avea ceva din alura lui Venantino Venantini. În unele zile, era cel mai frumos bărbat din lume. Traversează Boulevard du Midi, o ia de-a lungul Boulevard de Waterloo, urcă pe Avenue Louise, rue de la Régence până la Place du Grand-Sablon. Acolo se află casa pe care a închiriat-o. Se întreabă de ce a ales-o așa de mare. Poate crede că va fi iertat. Poate crede că Jocelyne va veni la el într-o zi; că într-o zi lucrurile care nu se explică pot fi înțelese. Că într-o zi o să fim toți la un loc, chiar și îngerii și fetițele moarte. Se gândește că ar fi trebuit să caute în dicționar, încă de-acum multă vreme, definiția cuvântului *simbioză*. Pentru moment, însă, e cuprins de entuziasm. E un om bogat. Poate face orice îi e pe plac.

Își cumpără o mașină roșie foarte puternică și foarte scumpă, un Audi A6 RS. Își cumpără un ceas Patek Philippe prevăzut cu un calendar anual, un Omega Speedmaster Moonwatch. Un televizor cu ecran plat marca Loewe și ediția de colecție a trilogiei *Jason Bourne*. Își ajunge visurile din urmă. Își cumpără zece cămăși Lacoste. Ochelari de soare Bikkembergs. Își face un costum pe comandă la Dormeuil. Un altul la Dior, care nu-i place. Îl aruncă. Angajează o menajeră pentru casa imensă. Ia prânzul la cafenelele care înconjoară Grand-Place. El Gréco. Le Paon. Seara, comandă pizza sau sushi. Se apucă din nou de băut bere, din cea adevărată; aceea a oamenilor pierduți, a privirilor încețoșate. Îi place Bornem Triple, adoră amețeala dată de Kasteelbier, pe care scrie 11° alcool. Trăsăturile i se îngroașă. Ia încet în greutate. Își petrece după-amiezile pe terasele cafenelelor, încercând să-și facă prieteni. Discuțiile sunt rare. Oamenii sunt singuri cu telefoanele lor. Aruncă mii de cuvinte în golul propriilor vieți. La agenția de turism de pe rue Royale, i se recomandă o croazieră pentru celibatari pe canalele din Bruges; sunt doar două femei pentru douăzeci și unu de hămesiți; e ca într-un film prost. În weekend se duce la mare. La Knokke-le-Zoute, coboară la Manoir du Dragon sau la Rose de Chopin. Împrumută bani pe care nu-i mai vede înapoi niciodată. Uneori, iese seara. Frecventează cluburile. Schimbă câteva săruturi triste. Încearcă să seducă niște fete. Ele râd. Lucrurile nu ies tocmai bine. Plătește multe cupe de șampanie și uneori poate atinge un sân, un sex uscat, vinețiu. Nopțile îi sunt movulii și reci și dezamăgitoare. Se întoarce acasă singur. Bea singur. Râde singur. Se uită singur la filme. Uneori se gândește la Arras și atunci deschide o altă bere ca să se

îndepărteze, să vadă din nou totul ca prin ceață.

Uneori alege câte o fată de pe internet, cum ai alege un desert de pe gheridon, la restaurant. Fata vine să presteze în întunecimea casei lui mari, îi papă bancnotele și de-abia i-o suge, pentru că nu i se mai scoală. Priviți-l când ea închide ușa, cum se prelinge pe pardoseala rece; e o tragedie jalnică, se chircește în sine însuși, e un câine bătrân; plânge, îi curg temerile și mucii și umbrele propriei nopți; nicio ființă binevoitoare nu-și deschide brațele ca să-l primească.

Jocelyn Guerbette era deja de zece luni pe fugă atunci când frigul a pus stăpânire pe el.

Face un duș fierbinte, dar frigul e tot acolo. Din pielea lui ies aburi și totuși el tremură. Buricele degetelor îi sunt vineții și încrețite, par gata să i se desprindă. Vrea să se întoarcă acasă. E sfâșiat. Banii nu aduc iubirea. Jocelyne îi lipsește. Se gândește la râsul și la mireasma pielii ei. Iubește cuplul pe care ei îl formează și pe cei doi copii ai lor aflați în viață. Iubește teama pe care o simțea uneori, teama ca ea să nu devină prea frumoasă, prea inteligentă pentru el. Iubea ideea că ar putea s-o piardă, asta îl făcea să fie un soț mai bun. Îi place când ea ridică ochii dintr-o carte ca să-i zâmbească. Îi plac mâinile ei care nu tremură niciodată, visurile ei uitate de creatoare de modă. Iubește iubirea și căldura ei și înțelege deodată frigul, distanța glacială. Să fii iubit încălzește sângele, înfierbântă dorința. Iese de la duș tremurând. Nu mai dă cu pumnii în pereți așa cum făcea nu cu multă vreme în urmă. A reușit să-și potolească durerea față de pierderea lui Nadège, nu mai vorbește despre ea; nu-i mai face rău lui Jocelyne.

Nu mai deschide sticla de bere. Buzele îi tremură. Gura îi e uscată. Privește salonul mare care-l înconjoară, pustiu. Nu-i place canapeaua albă. Măsuța joasă aurie. Revistele puse să dea bine, pe care nimeni nu le citește. Seara, nu-i mai place Audi-ul roșu, ceasul Patek, fetele pe care le plătește și care nu-l iau în brațe; trupul lui buhăit, degetele umflate și frigul ăsta.

Nu deschide sticla de bere. Se ridică, lasă aprinsă lampa de la intrare, în caz că Jocelyne, din întâmplare, l-ar găsi în noaptea asta, în caz că, din întâmplare, i-ar bate la ușă iertarea, și urcă. E o scară mare, îi trec prin minte scene de căderi în gol. *Vertigo*, *Pe aripile vântului*, *Crucișătorul Potemkin*. Sângele care se scurge din urechi. Oase care se rup.

Degetele i se agață de balustradă; gândul iertării nu-i înmugurește în minte decât la trezire.

Pleacă la Londra. Mâinile îi sunt umede în cele două ore pe care le face cu trenul. Ca atunci când te duci la o primă întâlnire amoroasă. Patruzeci de metri sub nivelul mării, îi e teamă. O s-o vadă pe Nadine. La început, ea a refuzat. El a insistat mult. Aproape a implorat-o. O chestiune de viaţă şi de moarte. Ea a considerat această expresie extrem de melodramatică, dar a făcut-o să surâdă şi în surâsul acesta s-a cufundat el.

Au întâlnire la Caffè Florian, la etajul al treilea al celebrului magazin Harrods. A ajuns mai devreme. Vrea să poată alege o masă bună, un fotoliu bun. Vrea să o vadă sosind. Să aibă timp să o recunoască. Ştie că suferinţa redesenează chipurile, schimbă culoarea ochilor. Se apropie o chelneriţă. O face să înţeleagă dintr-un gest că nu vrea nimic. Îi e ruşine că nu poate să spună în engleză nici măcar: o aştept pe fiica mea, nu mi-e foarte bine, domnişoară, mi-e teamă, am făcut o prostie enormă.

Iat-o. E frumoasă şi subţire; îi aminteşte de graţia, de chipul emoţionant de palid al lui Jocelyne în merceria doamnei Pillard, de pe vremea când el nu-şi putea imagina că va deveni un hoţ, un criminal. Se ridică. Zâmbeşte. A devenit femeie; cât de repede trece timpul. Mâinile îi tremură. Nu ştie ce să facă. Dar ea îşi apropie faţa de el. Îl sărută. Bună ziua, tată. *Tată*; de atunci au trecut mii de ani. Trebuie să se aşeze. Nu se simte prea bine. Se sufocă. Ea îl întreabă dacă totul e în regulă. El răspunde că da, sigur, e din cauza emoţiei, sunt atât de fericit. Eşti aşa de frumoasă. A îndrăznit să-i spună asta fiicei lui. Ea nu roşeşte. E mai degrabă palidă. Îi spune: e prima dată în viaţă când îmi spui asta, tată, ceva atât de personal. Îi vine să plângă, dar e puternică. El e cel care plânge, bătrânul. Cel care se agaţă. Ascultaţi-l. Eşti aşa de frumoasă, fetiţa mea, întocmai ca mama ta. Ca mama ta. Chelneriţa se apropie din nou, alunecă în tăcere, pare o lebădă. Nadine o expediază cu blândeţe, *in a few minutes, please*, şi Jocelyn înţelege din muzica vocii acestei fiice a lui aflate în viaţă că are o şansă să-i vorbească şi că şansa asta este chiar acum. Aşa că se aruncă. Disperat. Am furat-o pe mama ta. Am trădat-o. Am fugit. Mi-e ruşine şi ştiu că e prea târziu. Eu. Eu. Îşi caută cuvintele. Eu. Şi cuvintele nu vin. E greu. Spune-mi ce să fac ca să pot fi iertat. Ajută-mă. Nadine ridică mâna. Gata, s-a sfârşit. Chelneriţa e deja lângă ei. *Two large coffees, two pieces of fruit cake; yes madam*, hoţul nu pricepe nimic, dar îi place vocea fiicei sale. Se privesc. Suferinţa i-a schimbat lui Nadine culoarea ochilor. Înainte, pe când era la Arras, îi avea albaştri. Acum sunt gri, un

gri de ploaie; o stradă care se usucă. Își privește tatăl. Caută pe chipul trist și șters ceea ce a iubit odată mama ei. Încearcă să regăsească trăsăturile actorului italian, râsul luminos, dinții albi. Își amintește de chipul frumos care o săruta seara, înainte de culcare; săruturile tatălui ei aveau gust de înghețată de vanilie, cu prăjiturele, cu praline, de banană, de caramel. Lucrurile frumoase trăite cândva devin urâte fiindcă persoana care vă înfrumusețea viața v-a trădat? Minunatul dar de a avea un copil devine abject fiindcă acel copil a devenit un criminal? Nu știu, tată, zice Nadine. Știu doar că mamei nu-i merge deloc bine; că pentru ea lumea s-a prăbușit.

Iar când, cinci secunde mai târziu, ea adaugă și pentru mine s-a prăbușit totul, el știe că s-a terminat.

Întinde mâna către chipul fiicei sale: ar vrea să i-l atingă, să i-l mângâie pentru ultima oară, să ia puțin din căldura pe care o emană, dar mâna înghețată îi înțepenește. E un adio bizar și trist. Nadine își pleacă în cele din urmă privirea. Înțelege că ea îl lasă să plece și de astă dată, fără să-l jignească privindu-l ca pe un laș care fuge. E darul pe care ea i-l face fiindcă i-a spus că e frumoasă.

În tren, la întoarcere, își amintește cuvintele mamei lui când l-a anunțat că soțul ei tocmai murise din pricina unei crize cardiace la birou. M-a părăsit, tatăl tău ne-a părăsit! Ticălosul, ce ticălos! Și mai târziu, după înmormântare, când a aflat că inima îi crăpase pentru că i-o trăgea responsabilei cu materialele, o divorțată focoasă, a tăcut. Definitiv. Și-a înghițit cuvintele, și-a pus lacăt la gură, iar Jocelyn, pe atunci doar un copil, a văzut cancerul pe care răul făcut de bărbați îl produce în inima femeilor.

La Bruxelles, se duce la librăria Tropismes, în Galerie des Princes. Își amintește de cartea din care ea își ridica uneori ochii să-i surâdă. Era frumoasă când citea. Părea fericită. Cere *Belle du Seigneur*, alege ediția în format mare, cea pe care o citea ea. Cumpără și un dicționar. Apoi își petrece zilele citind. Caută definiția cuvintelor pe care nu le înțelege. Vrea să găsească acel ceva care o făcea uneori să viseze, care o făcea frumoasă și o determina să ridice din când în când ochii spre el. Poate că în el îl vedea pe Adrien Deume și poate că numai asta îi era suficient ca să-l iubească. Bărbații cred că sunt mai ușor de iubit în calitate de Domni, când poate astfel nu reușesc decât să fie înfricoșători. Ascultă suspinele Frumoasei; retrasele conversații ale celei care este o *credincioasă a iubirii*. Se plictisește uneori citind lungile monologuri. Se întreabă de ce lipsește

punctuația pe mai multe pagini; citește atunci textul cu voce tare și, în ecoul marelui salon, ritmul respirației i se schimbă, se lasă purtat de sentimente; resimte deodată o amețeală, de parcă ar fi căzut pradă unei vrăji; ceva feminin, grațios – și atunci pricepe fericirea lui Jocelyne.

Dar sfârșitul e crud. La Marsilia, Solal o lovește pe Ariane, o obligă să se culce cu fostul amant; frumoasa e o cocotă fără grație. Și urmează prăbușirea genevеză. Închizând cartea, Jocelyn se întreabă dacă nu cumva aceasta îi dădea soției lui o stare de liniște grație ideii că ea depășise deja „plictiseala și delăsarea" care îi consumase pe amanții din roman, ajungând, în felul ei, la o iubire pentru care perfecțiunea nu stătea în haine, coafuri și pălării, ci în încredere și pace.

Poate că *Belle du Seigneur* era cartea lucrurilor pierdute, iar Jocelyne o citea pentru a măsura tot ceea ce ea reușise să salveze.

Acum, el vrea să se întoarcă. Are o grămadă de cuvinte pentru ea; cuvinte pe care nu le-a pronunțat niciodată. De acum înainte știe ce înseamnă *simbioză*.

Îi e teamă să dea telefon. Îi e teamă de propria voce. Îi e teamă că ea n-o să răspundă. Îi e teamă de tăceri și de suspine. Se întreabă dacă n-ar trebui pur și simplu să se întoarcă, să sosească la momentul pașnic al mesei, să bage cheia în broască, să împingă ușa. Să creadă în miracole. În cântecul lui Reggiani, pe versurile lui Dabadie, *Est-ce qu'il y a quelqu'un / Est-ce qu'il y a quelqu'une / D'ici j'entends le chien / Et si tu n'es pas morte / Ouvre-moi sans rancune / Je rentre un peu tard je sais*[7]. Și dacă a schimbat yala. Și dacă nu e acolo. Așa că se hotărăște să-i trimită o scrisoare.

Mai apoi, câteva săptămâni mai târziu, când scrisoarea e gata, o duce la poșta de la Place Poellaert, aproape de Palatul de Justiție. E neliniștit. Întreabă de mai multe ori dacă e de ajuns timbrul. E o scrisoare importantă. Se uită la mâna care-i aruncă în cutie scrisoarea plină de speranțe și de noi începuturi; imediat după ea cad alte scrisori, acoperind-o pe a lui, sufocând-o, făcând-o să dispară. Se simte pierdut. Și chiar e pierdut.

Se întoarce în casa mare și pustie. Nu mai e decât canapeaua albă. A vândut totul, a dat totul. Mașina, televizorul, *Jason Bourne*, ceasul Omega, nu a mai gasit Patek-ul, nu-i pasă.

Așteaptă pe canapeaua albă. Așteaptă să-i fie strecurat un răspuns pe sub ușă. Așteaptă vreme îndelungată, foarte îndelungată, dar nu sosește nimic.

Tremură; în zilele care se scurg, încremenite, trupul îi amorţeşte de frig. Nu mai mănâncă, nu mai bea. Uneori plânge. Uneori vorbeşte singur. Rosteşte cele două prenume ale lor. Era simbioza şi el nu o văzuse.

Când începe agonia, e fericit.

7 „E oare cineva, / E oare cineva, / Aud câinele cum latră / Şi dacă n-ai murit / Deschide-mi fără ranchiună / Ştiu, am venit cam târziu.” (n. trad.).

Marea e cenușie la Nisa.

În depărtare e furtună. Dantele de spumă. Câteva pânze care se agită, ca niște mâini care cer ajutor și pe care nu le apucă nimeni.

E iarnă.

Majoritatea obloanelor de la clădirile de pe Promenade des Anglais au rămas trase. Pe fațadele uzate, par niște pansamente. Bătrânii stau ferecați în case. Se uită la televizor la știri, află că va fi vreme urâtă. Își mestecă îndelung îmbucăturile înainte să le înghită. Fac deodată ca lucrurile să dureze mai mult. Apoi adorm pe canapea, cu un pled tras peste picioare, cu televizorul deschis. Trebuie să reziste până la primăvară, altfel o să-i găsească morți; odată cu temperaturile primelor zile frumoase, miasmele grețoase se vor insinua pe sub uși, prin șemineuri, prin coșmaruri. Copiii sunt departe. Nu vor veni decât când dă căldura. Când pot profita de mare, de soare, de apartamentul lui tataie. Se întorc doar când pot lua măsuri, când își pot plănui visurile: să mărească salonul, să reamenajeze camerele, baia, să instaleze un șemineu, să pună un măslin într-un ghiveci pe balcon și într-o zi să mănânce din propriile măsline.

Acum aproape un an și jumătate stăteam așezată aici, singură, în același loc, în același anotimp. Mi-era frig și îl așteptam.

Tocmai le spusesem la revedere – vioaie, senină – infirmierelor de la centru. În câteva săptămâni ucisesem ceva în mine.

Ceva teribil numit bunătate.

O lăsasem să mă părăsească, asemenea unui puroi, asemenea unui copil mort, asemenea unui cadou care ți se dă numai pentru a ți se lua de îndată înapoi.

O atrocitate.

Acum optsprezece luni, îmi îngăduisem să mor pentru a renaște o altă persoană. O persoană mai rece, mai dură. Întotdeauna durerea ne remodelează într-un mod straniu.

Apoi a venit scrisoarea de la Jo, mic acord de orgă care a pus punct doliului după cea care am fost. Un plic expediat din Belgia; pe dos, o adresă din Bruxelles, Place du Grand-Sablon. Înăuntru, patru pagini cu scrisul lui aproximativ. Fraze uimitoare, cuvinte noi, parcă scoase direct dintr-o carte. *Știu acum, Jo, că iubirea suportă mai bine moartea decât trădarea*[8]. Scrisul lui temător. La sfârșit, voia să se întoarcă. Doar atât. Să se întoarcă acasă. Să-și găsească din nou căminul. Camera noastră. Uzina. Garajul. Micile obiecte de mobilier la care obișnuia să meșterească. Să regăsească râsetele noastre. Și vechiul televizor Radiola și berile fără alcool și pe prietenii de sâmbătă, singurii mei prieteni adevărați. *Și pe tine*. Voia să mă regăsească pe mine. Să fiu iarăși iubit de tine, scria el, am înțeles: *a iubi înseamnă a înțelege*[9]. Făcea promisiuni. Mă voi strădui să devin demn de iertarea ta. Mi-a fost teamă, am fugit. Se jura. Striga din toți plămânii. Te iubesc, scria el. Îmi lipsești. Se sufoca. Știam că nu mințea, dar era prea târziu pentru cuvintele lui devotate și frumoase.

Rotunjimile mele îndurătoare se topiseră. Gheața ieșea acum la suprafață. Tăioasă.

Atașase la scrisoarea lui un cec.

Cincisprezece milioane o sută optzeci și șase de mii patru euro și șaptezeci și două de centime.

Pe numele lui Jocelyne Guerbette.

Uite, îți cer iertare, spuneau cifrele. Iartă-mă pentru trădare, pentru lașitate; iartă-mă pentru crimă, pentru că am pus capăt iubirii.

Trei milioane trei sute șaizeci și una de mii două sute optzeci și șase de euro și cincizeci și șase de centime îi spulberaseră visurile și îi creaseră dezgust față de sine însuși.

Fără îndoială că-și cumpărase Porsche-ul, plasma, integrala filmelor cu spionul englez, un Seiko, un Patek Philippe, poate chiar un Breitling, strălucitor, sclipitor, câteva femei mai tinere și mai frumoase decât mine, epilate, gonflate, perfecte; a avut parte de întâlniri ratate, cum se întâmplă mereu când ai o avere – amintiți-vă de motanul și vulpea care fură cei cinci bani pe care păpușarul Mănâncă-Foc îi încredințase lui Pinocchio; probabil că trăise o vreme ca un prinț, cum îți dorești mereu să faci când îți pică o avere din cer, ca să te răzbuni pe faptul că nu o avuseseși mai devreme, că nu o avuseseși deloc. Hoteluri de cinci stele, Taittinger Comtes de Champagne, caviar; și apoi mofturi, mi-l pot

imagina perfect pe hoțul meu: nu-mi place camera asta, dușul picură, carnea e prea friptă, cearșafurile zgârie; vreau o altă fată; vreau prieteni.

Vreau ceea ce am pierdut.

Nu i-am răspuns niciodată la scrisoare ucigașului meu. Am lăsat-o să alunece, să-mi scape din mână – paginile au fluturat o clipă și, când au atins în sfârșit podeaua, s-au transformat în cenușă și am început să râd.

8 După André Maurois (1885-1967), „Iubirea suportă mai bine absența sau moartea decât îndoiala sau trădarea”.

9 După Françoise Sagan (1935-2004), „Să iubești nu înseamnă numai «să iubești mult», ci mai ales să înțelegi”, în *Qui je suis.*

Ultima mea listă.

Să mă duc la coafor, să-mi fac manichiura și să mă epilez (pentru prima dată în viață, hmm, să-mi las părul de pe picioare / axile / inghinal – nu total, totuși – pe mâna altcuiva în afară de mine).

Să petrec două săptămâni la Londra cu Nadine și iubitul ei roșcat.

Să-i dau banii necesari pentru a-și realiza următorul filmuleț (mi-a trimis scenariul după o nuvelă de Saki, e genial!!!).

Să deschid un cont de economii pentru loaza de fiu-meu.

Să-mi aleg o nouă garderobă (port acum măsura 38!!! Bărbații îmi zâmbesc pe stradă!!!)

Să organizez o expoziție cu desenele mamei.

Să cumpăr o casă cu o grădină mare și o terasă de unde să se vadă marea, la Cap Ferrat, unde tata se va simți bine. Mai ales să nu întreb de preț, doar să scriu un cec, cu dezinvoltură :-)

Să aduc trupul mamei mai aproape de mine și de tata. (S-o înmormântez în grădina casei de care am vorbit?)

Să dau un milion cuiva, la întâmplare. (Cui? Cum?)

Să trăiesc cu el. (Lângă el, de fapt.) Și să aștept :-(

Și asta e tot.

Am realizat toate lucrurile de pe ultima listă, cu două excepții. Mi-am făcut în sfârșit o epilare inghinală totală – e ciudat, ca la o fetiță – și încă nu m-am decis la cine să se ducă milionul. Aștept un zâmbet neprevăzut, un fapt divers citit în ziar, o privire tristă și binevoitoare; aștept un semn.

Am petrecut două săptămâni minunate la Londra cu fiica mea. Am redescoperit momentele din trecut, când cruzimea lui Jo mă determina să mă refugiez în camera lui Nadine, unde ea îmi mângâia părul până ce-mi recăpătam calmul de neclintit al unui lac. Ea m-a găsit frumoasă, eu am găsit-o fericită. Fergus, iubitul ei, este singurul irlandez din Anglia care nu bea bere și detaliul ăsta mă transformă într-o mamă împlinită. Într-o dimineață ne-a dus la Bristol, ne-a arătat studioul Aardman, unde lucrează el; i-a dăruit chipul meu unei florărese prin fața căreia trecea alergând Gromit, urmărit de un câine minuscul. A fost o zi frumoasă ca în copilărie.

Când ne-am despărțit la Saint-Pancras, n-am mai plâns. Nadine mi-a zis că tatăl ei venise s-o vadă nu cu mult timp în urmă, că avea un aer rătăcit, dar nu am ascultat-o; apoi mi-a șoptit la ureche cuvinte ca acelea pe care mi le spunea mama: meriți o viață frumoasă, mamă, ești un om bun, încearcă să fii fericită cu el.

El. Vittorio Gassman al meu; iată că a trecut mai mult de un an și jumătate de când trăiesc lângă el. E la fel de frumos ca în ziua sărutului nostru la Negresco, buzele i-au păstrat parfumul de ceai Orange Pekoe, dar atunci când mă sărută, inima nu-mi bate mai repede, pielea nu mi se mai înfioară.

El a fost singura oază în pustiul durerii mele.

L-am sunat chiar după ce contramaistrul lui Jo îmi confirmase că soțul meu își luase o săptămână de concediu. Ziua în care am aflat că am fost trădată. Îl sunasem fără să cred vreo clipă că-și va aminti de mine; probabil că nu era decât un playboy care adormea fidelitatea femeilor cu o ceașcă de ceai la barul de la

Negresco, sub delicioasa ispită a zecilor de camere libere. M-a recunoscut imediat. Speram să daţi un semn, mi-a zis. Vocea îi era gravă, calmă. M-a ascultat. Mi-a înţeles furia. A priceput mutilarea pe care o îndurasem. Şi mi-a aşternut la picioare şase cuvinte: *Daţi-mi voie să vă ajut.*

Găsise în sfârşit acel „Sesam, deschide-te", cheia către inima mea. Cheia pentru a mă deschide. Mă transforma în acea *Belle* vaporoasă; Ariane Deume în pragul hăului într-o anume vineri geneveză din septembrie 1937.

L-am lăsat să mă ajute. M-am abandonat lui.

Mergem în fiecare zi la plajă şi tot în fiecare zi ne aşezăm pe pietrişul incomod. N-am vrut şezlonguri sau perne. Vreau să fie totul ca în prima noastră zi împreună, ziua în care am visat că aş putea fi amantă; ziua aceea în care am hotărât că nici răutatea lui Jo, nici singurătatea mea nu erau motive suficiente pentru asta. Nu regret nimic. Mă oferisem lui Jo. Îl iubisem fără să mă opun şi fără gânduri ascunse. Ajunsesem să-mi fie dragă amintirea mâinii lui umede pe a mea când ne-am întâlnit prima dată, la Tabac des Arcades; încă mi se întâmpla să plâng de bucurie când închideam ochii şi auzeam primele lui cuvinte, *dumneavoastră sunteţi o minunăţie*. Mă obişnuisem cu mirosul lui acru, animalic. Îi iertasem multe, pentru că iubirea cere multă iertare. Mă pregătisem să îmbătrânesc alături de Jo, fără ca el să-mi fi zis vreodată cuvinte frumoase, vreo frază cu floricele, ştiţi de care, idioţeniile acelea care răscolesc sufletele fetelor şi le fac să fie credincioase pentru totdeauna.

Încercasem să slăbesc nu ca să mă considere mai frumoasă, ci ca să fie mândru de mine.

Eşti frumoasă, îmi spune cel care profită acum de frumuseţea mea, deşi o voiam pentru un altul; dar mi-ar plăcea să te văd zâmbind uneori, Jo. E un om bun, care nu a cunoscut trădarea. Iubirea lui e răbdătoare.

Uneori zâmbesc seara, când ne întoarcem acasă, în imensa şi fermecătoarea vilă de la Villefranche-sur-Mer, ale cărei acte de cumpărare le-am semnat cu *dezinvoltură,* iar cecul cu *uşurinţă*; zâmbesc când îl găsesc pe tata aşezat pe terasă, cu infirmiera lângă el; tata, care priveşte marea şi caută în nori, cu ochii lui de copil, exemple de pareidolia: urşi, hărţi cu pământuri ale făgăduinţei, desene ale mamei.

Zâmbesc vreme de şase minute, cât îmi ia să-i inventez o nouă viaţă în răcoarea serii.

Eşti un mare medic, tată, un cercetător emerit; făcut cavaler al ordinului Legiunea de onoare la propunerea ministrului Hubert Curien. Ai descoperit un medicament contra rupturii de anevrism, bazat pe enzima 5-lipoxigenază şi te aflai pe lista nominalizaţilor la Nobel. Chiar îţi pregătiseşi un discurs în suedeză şi, în fiecare seară, veneai să-l repeţi la mine în cameră, iar eu râdeam de accentul tău gutural şi grav. Dar Sharp şi Roberts au fost cei care au câştigat Nobelul în anul acela, pentru că au descoperit procesul de duplicare a genelor.

Asta se întâmpla ieri seară, iar tatei îi plăcuse viaţa lui.

În seara asta, eşti un excepţional contratenor. Eşti frumos şi femeile ţipă când te văd şi se îndrăgostesc nebuneşte. Ai studiat la Schola Cantorum din Basel şi ai devenit celebru cu *Giulio Cesare in Eggito* de Händel; da, aşa ai întâlnit-o pe mama. Ea te-a felicitat după recital, a venit în cabina ta, avea un buchet de trandafiri fără spini în mână, plângea; te-ai îndrăgostit şi ea te-a luat în braţe.

Ochii i se umplu de lacrimi, strălucesc de fericire.

Mâine îţi voi povesti că ai fost cel mai minunat, cel mai formidabil tată din lume. Îţi voi povesti despre duşul pe care mama te obliga să-l faci de îndată ce intrai pe uşă, pentru că se temea ca nu cumva clorura de didecil să ne transforme în monştri, ca-n comedia *Supa de varză*. Îţi voi povesti despre partidele noastre de Monopoly, îţi voi spune că trişai ca să mă laşi să câştig şi îţi voi mărturisi că o dată mi-ai zis că sunt frumoasă, că te-am crezut şi că asta m-a făcut să plâng.

Da, zâmbesc seara; uneori.

Casa e tăcută.

Tata doarme în camera răcoroasă de la parter. Infirmiera a plecat să-l întâlnească pe logodnicul ei; e un ditamai omul cu un zâmbet frumos, visează să plece în Africa, să facă şcoli şi puţuri (un candidat la milionul meu?).

Numai ce-am băut un ceai, Vittorio Gassman al meu şi cu mine, la umbra terasei; mâna îi tremura într-a mea, ştiu că nu pot fi sigură de asta; fără îndoială c-a fost vântul sau poate o rămurică; probabil că de-acum sunt atât de neliniştită în ceea ce-l priveşte pe acest bărbat, că nu mai am ce face.

S-a ridicat în tăcere şi m-a sărutat pe frunte: nu întârzia prea mult, Jo, te aştept; şi înainte să se ducă în dormitorul nostru, sperând la o încheiere care nu va mai avea loc în seara asta, a pus CD-ul cu aria aceea din Mozart care-mi place atât de mult, dând volumul doar atât de tare cât să învăluie terasa – fără însă a-l trezi pe excepţionalul contratenor, pe trişorul de la Monopoly şi pe aproape laureatul Nobel.

Şi în seara asta, ca în toate celelalte seri, într-un playback perfect, buzele mele se unesc cu cele ale lui Kiri Te Kanawa, interpretând tulburătorul recitativ al contesei Almaviva: *Dove sono i bei momenti / Di dolcezza e di piacer? / Dove andaro i giuramenti / Di quel labbro menzogner? / Perché mai se in pianti e in pene / Per me tutto si cangio / La memoria di quel bene / Dal mio sen non trapasso*[10]?

Cânt pentru mine, în tăcere, cu faţa întoarsă către marea întunecată.

Sunt iubită. Dar nu mai iubesc.

10 „Unde s-au dus frumoasele momente / De tandreţe şi plăcere? / Unde s-au dus jurămintele / De pe buzele mincinoase? / De ce s-a schimbat totul pentru mine / În lacrimi şi durere / De ce amintirea lor / Nu mi-a părăsit sufletul?” (*Nunta lui Figaro*, actul III).

De la mariane62@yahoo.fr

Către Jo@dixdoigtsdor.com

Bună ziua, Jo. Sunt o cititoare fidelă a blogului dumneavoastră încă de la început. Mi-a oferit sprijin într-o perioadă în care nu mi-a mers foarte bine în viață, permițându-mi să mă agăț de țele dumneavoastră de cusut și de alte lâneturi de tricotat ca să nu cad...

Datorită dumneavoastră și cuvintelor dumneavoastră frumoase, nu am căzut. Mulțumesc din suflet. E rândul meu să vă fiu alături dacă veți dori, dacă veți avea nevoie. Voiam doar să știți. Mariane.

De la sylvie-poisson@laposte.net

Către Jo@dixdoigtsdor.com

Vă ador blogul. Dar de ce nu mai scrieți? Sylvie Poisson, din Jenlain.

P.S. Nu spun că articolele lui Mado și Thérèse n-ar fi bune, doar că nu-i același lucru :-)

De la mariedorves@yahoo.fr

Către Jo@dixdoigtsdor.com

Bună ziua, Jo. Vă amintiți de mine? Mi-ați răspuns foarte amabil când v-am trimis urările mele de însănătoșire pentru soțul dumneavoastră care avea gripă HN. Păreați atât de îndrăgostită de el, de mi-era mie bine. Soțul meu a murit de curând, la muncă, a primit o mașină de beton în cap pe un șantier și am citit la cimitir din ce mi-ați scris, în care ziceați că în viață nu avem decât o singură iubire, iar iubirea mea era el, Jeannot al meu. Îi simt lipsa, ca și pe a dumneavoastră. Hai că vă las, c-am început să plâng.

De la françoise-et-daniele@coiffesthetique_arras.fr

Către Jo@dixdoigtsdor.com

Jo, eşti sărităăăă! Eşti nebună!!! Nebună, nebună şi iar nebună! Sunt superbe. Şi cu steguleţele britanice[11] desenate pe capotă şi retrovizoarele cromate sunt aşa de frumoase, frumoase, frumoase, ca în melodia lui Cloclo[12]! Sunt cele mai şic Mini-uri pe care le-am văzut vreodată! Oamenii din cartier cred că noi suntem cele care au câştigat la loto! Îţi dai seama! Avem o grămadă de pretendenţi acum, ni se trimit flori, poeme, ciocolată. O să ajungem obeze!!!! Avem până şi un puşti de cincisprezece ani care e îndrăgostit de noi şi vrea să fugim împreună. Imaginează-ţi că ne aşteaptă în fiecare seară cu valiza în spatele foişorului! Într-o seară, ne-am ascuns ca să vedem ce faţă face, e aşa drăguţ!!! Cincisprezece ani, îţi dai seama! Şi ne vrea pe amândouă, ah! În ultima lui scrisoare, a zis că s-ar sinucide dacă n-am veni, e absolut adorabil! Salonul e mereu plin, a trebuit să angajăm încă două fete, dintre care una e Juliette Bocquet, poate îţi aminteşti de ea, ieşise cu Fabien Derôme şi totul se terminase prost, pentru că părinţii ei credeau că o lăsase însărcinată, pe scurt, o chestie din trecut. Cu toate astea, trebuie spus că, de când cu Mini-urile de la tine, suntem acum frumoasele din Arras şi curând vom veni să te vedem chiar dacă tu tot refuzi, o să-ţi facem o surpriză. Bănuim că ştii ce s-a întâmplat cu Jo, cum au anunţat vecinii poliţia din cauza mirosului; a fost un şoc pentru toată lumea aici, mai ales că el zâmbea, dar acum nu se mai vorbeşte despre asta.

E deja ora două, te las, Jo, ne ducem să ne cumpărăm biletele la loto şi ne întoarcem apoi să deschidem salonul. Te sărutăm de o mie de ori. Gemenele care te iubesc.

De la fergus@aardman-studios.uk

Către Jo@dixdoigtsdor.com

Hi beautiful mamă. Just aceste few words ca să zic că Nadine aşteaptă un baby şi kă ea nu-ndrăzneşte să spună dar suntem very very happy. Vino curând ea va avea need you. Warm kisses. Fergus.

De la faouz_belle@faouz_belle.be

Către Jo@dixdoigtsdor.com

Bună ziua, doamnă Guerbette.

Sunt Faouzia, trăiesc la Knokke-le-Zoute, unde l-am întâlnit pe soţul dumneavoastră. Vorbea tot timpul despre dumneavoastră, despre mercerie,

despre site; plângea uneori şi mă plătea să-l consolez. Nu mi-am făcut decât treaba şi ştiu că nu sunteţi supărată pe mine. Înainte să plec, mi-a dat un ceas Patek şi, aflând recent adevărata lui valoare, am considerat că vi se cuvine. Vă rog să-mi spuneţi unde să vi-l trimit. Îmi pare rău de ce vi s-a întâmplat. Faouzia.

De la maelysse.quemener@gmail.fr

Către Jo@dixdoigtsdor.com

Caut aţă de brodat Mouline de culoare gri-argintiu, aveţi cumva? Şi ştiţi dacă există ateliere unde se lucrează tapiserie cu croşeta în regiunea Bénodet, aş vrea să învăţ? Mulţumesc pentru ajutor.

11 În original, *les oignons jacques*, confuzie voită de la *union jack*, steagul britanic (n. trad.).

12 Porecla cântăreţului francez Claude François (1939-1978) (n. trad.).

MULȚUMIRI

Karinei Hocine, pe care o admir.

Lui Emmanuelle Allibert, cea mai atașantă dintre atașații de presă.

Lui Claire Silve, cu exigența ei dătătoare de vigoare.

Lui Grâce, Sibylle și Raphaële, care au fost primele trei prietene ale lui Jocelyne.

Tuturor bloggerițelor, cititoarelor și cititorilor care mă încurajează de când am publicat *L'Écrivain de la famille*, care cu entuziasmul și prietenia lor mi-au insuflat bucuria acestei cărți.

Tuturor librarilor care mi-au apărat primul roman.

Lui Valérie Brotons-Bedouk, care m-a făcut să gust farmecul *Nunții lui Figaro*.

Și în cele din urmă Danei, care este cerneala scrisului meu.